سبيل

الكل في سبيل الحق

Sebil

herşey hak için

Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 16 Eylül 1977
Siyasi, edebi, tarihi, ilmî haftalık gazete ● 2 Şevval 1397
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 — 207 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 90 / BEŞ LİRA / BİR DM.

Erbakan: Bugüne kadar inanana zûlmedilmiştir Bu zûlme isyân ediyoruz dedi

HAFTANIN MEVZUU

«163'üncü Madde değiştirilecek, bu zûlme isyân ediyoruz»

Erbakan: Bugüne kadar inanana zûlmedilmiştir

● Prof. Necmeddin Erbakan, mübarek Kadir Gecesi, partisinin tertibettiği yemekte iftar yaptı. Ayrıca davetlilere hitaben konuşurken, «163. Madde değiştirilecek. Bugüne kadar Türkiye'de inananlara zulmedilmiştir. İşte biz bu zulme isyan ediyoruz.» dedi.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı, MSP lideri Prof. Dr. Necmeddin Erbakan, MSP İstanbul İl Teşkilâtının mübarek Kadir gecesi tertibeylediği iftar yemeğinde «Bugüne kadar Türkiye'de inananlara zulüm yapılmıştır. 163. Madde değiştirilecektir. Bu zulmü kaldırıyoruz. Bu zulme isyan ediyoruz» dedi.

Yaklaşık 2000 kişinin katıldığı iftar yemeğinde ihracatın artırılması için hükûmetin 26 adet karar aldığını söyleyen Erbakan, bunlara iki karar daha ilâve edileceğini ifade ile bunların «Fiizin kaldırılması» ve «İşçi gelirlerinin âdilâne bir şekilde yeniden düzenlenmesi» olduğunu söyledi. «Mânevi kalkınma bunların hepsinin önünde giden bayrağımız olduğunu biliyorsunuz.» diyen Erbakan devamla şunları söyledi:

«Bu sene yeniden 100 tane daha İmam — Hatib okulu açıyoruz. Böylece İmam — Hatib okullarımızın sayısı 370'e çıkıyor. Liselerde okutulan felsefe, sosyoloji, psikoloji kitablarını değiştiriyoruz. Bunları Yüksek İslâm, İmam - Hatib Okulu ve İlâhiyat Fakültesi mezunu öğretmenlerimiz okutacaklar.

163. Madde değiştirilecektir.

Bu hükûmet programı Senato'da müzâkere edilirken bir Senatör kalktı, bizim programa bu maddeleri koyuşumuzdan alınmış, «Efendim, diyor, hem de 163. Madde değişecek demiyorsunuz da, tera tatbikat ortadan kaldırılacak diyorsunuz. Bugüne kadar yani hep inananlara zulüm mü yapıldı?» dedi. Aziz kardeşlerim o maddeyi hükûmet programına öyle yazdık ki, bir gerçeği ifade edelim diye.. Evet bugüne kadar, Türkiye'de inananlara zulüm yapılmıştır. Şu salonun içerisinde bir toplantıda «Bu toplantının İslâm âlemi için hayırlı olsun» dedi diye ağır ceza mahkemesine sevkedilmiş yüzlerce mücâhid kardeşimiz var. Bu salonun içinde, bir toplantıda «sen çok Allah dedin!.» diye ağır ceza mahkemesine sevkedilen kardeşlerimiz var. İşte bu zulmü kaldırıyoruz. Bu zulme isyan ediyoruz!..

Bundan dolayı en önde yürüyen bayrak ahlâk ve mâneviyat bayrağıdır. Ve bu milletin bütün evlâdları mâneviyatçı olarak yetişecektir.»

MSP lideri ve Başbakan Yardımcısı, Devlet Bakanı Prof. Erbakan Türkiye'nin iktisadî alanda bir darboğaz geçmekte olduğunu, ithalatının ihracatının çok çok üstüne fırladığını ve bunun giderilmesi için yeni tedbirler getirdiklerini ifade ettikten sonra ihracâtımızın artırılmasının ehemmiyetine temasla şöyle dedi:

«Güçlü bir Türkiye'nin yeni ekonomik yapısından ihracatın ön plânda yürümesi gerekli idi, dolayısıyla ağır sanâyi hamlesinden sonra şimdi ihracat hamlesi de yeniden büyük Türkiye'ye giden yolun ana adımlarından birisini teşkil etmektedir.

Bu hususta alınmış olan kararlar içerisinde bilhassa ihracat için kredilerin beş seneye çıkarılması, birliğe ihraç ve ithal hakkı tanınması, belirli programlarda ve işçi dövizlerine beş yıllık kur garantisi tanınması ayrıca beklenmeye uzun vadeli para yatıranlara ithal hakkı tanınması ve bilhassa Türk ihracatçılarının, rakipleriyle girdi fiyatlarının dengelenmesi adımı ihracatta yeni bir inkılâp mâhiyetindedir ve yeni bir devri başlatmaktadır.

Türkiye'de bugüna kadar, kârlar ithalatçıların kapısında bulunmakta ve ithalatçıyı zorlamaktaydı. Bu yeni karardan sonra kârlar ihracatı zorlayacak ve ihracatın inkişafına yardımcı olacaktır. Bu yönden bütün iş çevrelerinde yeni kararlar bir inkılâp mahiyetinde gözükmektedir

Bakanlıklararası Ekonomik Kurul bu yeni hamleyi adım adım tatbikatlarla tanzim ederek yürütecek ve daha verimli hale gelmesi için, gereken tedbirler yakın bir takiple alınacaktır.»

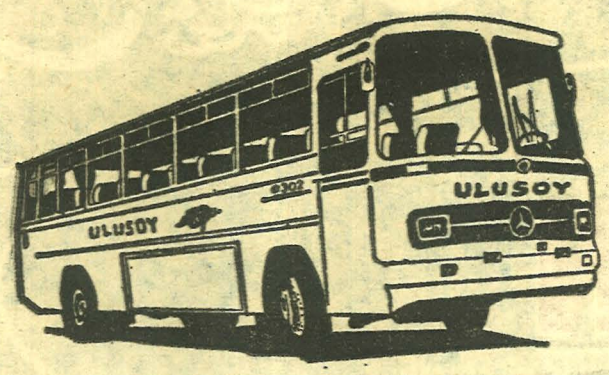

Ulusoy

16'ıncı defa

Hac Yolu'nda...

Adres: Lâleli Ordu Caddesi
Nu: 303
TEL : 22 28 78 — 49 43 73

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz

TEŞEKKÜR VE TEBRİK

Türkiye'de müslümanların inançlarına laiklik adına vurulmak için varolan 163. madde zincirini kırmaya çalışmak suçunu işlediğinden dolayı düzenin zindanlarına atıldığım günden itibaren, başta

KADİR MISIROĞLU
ve
ŞEVKET KAZAN

olmak üzere, gerek bizzat ziyaretime gelerek, gerekse mektup veya telgraf göndererek samimî alâkalarını esirgemeyip, zulme mukavemet gücümü bileyliyen ağabey, dost ve kardeşlerime, okuyucularıma, bazı MSP parlâmenterlerine; Akıncılar, MSP ve MTTB taşra teşkilâtlarına, bazı İslâm Ülkeleri Temsilcilerine, Almanya Millî Görüş Teşkilatlarına, bir kısım Ülkücü Gruplara, neferliğine lâyık olmaya çalıştığım mukaddes dâvamız paralelinde, nâçiz şahsım için kalem kullanan mücadele arkadaşlarıma teşekkürlerimi ve kutlu Ramazan Bayramı için teşekkürlerimi, bu vesileyle hürmet ve muhabbetlerimi —ayrı ayrı takdime mevcut kanunlara göre hürriyetsiz oluşum engel olduğu için— âlenen arzederim Allah hepsinden razı olsun.

Selâhaddin Eş Çakırgil
Paşakapısı Cezaevi
[illegible]

başyazı

Mahzun bir bayram daha...

Kadir Mısıroğlu

«Meâli anlamayan nesle âşinâ değiliz» A. Hâşim

Bayramlar, coşkun bir neş'e kaynağıdırlar. Onların fârik vasfı olan bu hâl, nice zamandan beri zâil olmuş bulunmaktadır. Bu hüküm tabiatiyle *«dinî bayramlar»* içindir. Yoksa *«millî bayramlar»* ın ne zarfında ve ne de mazrufunda ihdas edildikleri gündenberi hiç bir değişiklik olmamıştır.

Gerçekten meselâ bir *«27 Mayıs Hareketi»* nin bayram olarak tes'idine (kutlanmasına) inanan ve bugünün mânâsından —az çok vasıflı— bir heyecan duyanlar varsa, onlar için halâ hiç bir şey'in değişmemiş bulunduğunu kabûl etmek gerektir. Ancak, bu gibi bayramların amme vicdanından ziyâde kanun emir ve cebrinin neticesi olarak tes'id olunduklarını da hatırdan çıkarmamak icâbeder. Denilebilir ki, bu cebir ve bir de tâtil yapmak imkânı mevzûubahs olmasa, bunları —şeklen de olsa— bayram saymak şöyle dursun, hatırlayan bile pek bulunmaz. Bunun —hiç şüphesiz— bir çok sebepleri vardır.

Bir kere millî bayramlarımızın çoğu bir takım mevzii hâdiselerin sun'î ve zoraki bir sûrette umûma teşmil ve ta'mimi arzularının eseri olarak vücûd bulmuşlardır. Meselâ bir *«19 Mayıs»* ın —belki— sırf Samsun'da mahallî olarak yâdedilmesinde bir fayda ve lüzum görülebilirdi. Hissî sâiklerden arınıldığı takdirde, bu hâdiseye daha fazla bir ehemmiyet atfedilmek imkânsızdır. Ama, bunun bütün Türkiye'ye teşmilini anlamak ve izah etmek ise, pek zordur. *«23 Nisan»* da öyle... Parlemento'da tes'îd olunabilir. Bunun da niçin bütün Türkiye'ye teşmil edildiğini ve hele hele de neden *«Çocuk Bayramı»* olarak adlandırıldığını izah edebilecek biri varsa beri gelsin!... Parlemento'nun açılışıyla, çocukluğun alâkası ne?!... Üstelik tarihimizde parlemento ilk defa 23 Nisan 1920 de açılmış değildir ki?!. Onun tarihi tâ 1876 lara dayanmıyor mu?!.

Diğer bir husus da şudur: Millî bayramlara mesned ve vesile ittihaz edilen hâdiselerle, benzerleri arasındaki mefruz farkı da anlayıp izah etmek imkânsızdır. Meselâ neden *«23 Nisan»* bütün memlekette bayram olarak kutlanırken *«1 Temmuz»* Kabotaj bayramının tesir sahası, İstanbul'da Beşiktaş'ın hâricine çıkmaz. Bir *«9 Eylül»* ün *«19 Mayıs»* kadar ehemmiyeti olmadığını isbat etmek kolay veya mümkün müdür? Birinde bir hareketin mebde-i manâsı varsa, diğerinde de muvaffakiyetle intacı keyfiyeti mevcud değil midir? Mantıken *«9 Eylül»* *«19 Mayıs»* dan daha fazla bayram etmeye yani sevinmeye lâyıktır!.. Bütün bunlar, millî bayramların benzer hâdiseler içinden çok büyük bir hassâsiyetle tefrik edilmiş ve ehemmiyetleri münâkaşa edilemiyecek derecede bâriz olan hâdiselere istinad ettirilemediklerini göstermektedir.

Fakat, kanaatimizce millî bayramların itibarını azaltan, sadece vesile ittihaz edildikleri hâdiselerin şümûl ve ehemmiyetleri hakkında amme vicdanındaki tereddüdler değil, bir de bunların sayılarının çokluğudur. Gerçekten bindörtyüz yıllık İslâm Tarihi'nden, sâdece iki bayram çıkarılmışken elli yıllık cumhuriyet tarihi vak'aları içinden yedi sekiz tanesinin bayram ittihaz edildiği malûmdur. Ama dinî bayramlarda postacılar herkese kucak kucak tebrik taşırken millî bayramların hiçbirinde böyle bir şeye şâhid olunmamaktadır.

Hakikaten halkın bindörtyüz yıl sonra bile, dinî bayramlarda sıcak bir alâka ile birbirlerini hatırlayıp aramalarına mukabil, millî bayramlarda bazı devâirde birkaç resmî ve kuru tebrikleşme ile iktifa olunmaktadır.

Katı bir lâiklik anlayış ve tatbikatı ile hac ibâdetinin çeyrek yüzyıl men ve, namazın —Türkçe ezan ve Kur'an misâlinde olduğu gibi— erkânına bile müdâhele edildiği bir devirde dinî bayramlara dokunulmaması —ihtimâl— onların halkın ruhuna böylesine işlemiş olmalarındandır. Yoksa daha Osmanlı devrinde bir Tevfik Fikret'in:

«Din şehîd ister, âsüman kurban!»

diyebildiği hatırlanırsa, cumhuriyet tarihi boyunca bu bayramların temâdi edebilmelerinin esbab ve ehemmiyeti daha iyi anlaşılır.

Böyle olmakla beraber, dinî bayramların samimi vecd ve heyecânı ve çoktan beri yerini sırf şekli ve an'anevî bir hatır sormaya terk etmiş bulunmaktadır. Zira milletin bir kısmı, böyle bir günün ehemmiyetini idrak edecek din ve tarih şuurundan çoktan uzaklaştırılmıştırö Böyleleri arasında mübârek bayram günleri, misafirlerine haram olan likör veya likörlü çikolata ikram etmekten tutunuz da, kafa çekmeye kadar sayısız sapıklıklar müşâhede edilmektedir. Fakat asıl üzücü olan, dinî bayramlara sırf bir *«tâtil vesilesi»* gözüyle bakanların bu gibi dalâlet tezâhürlerinden ziyâde, şuurlu mü'minlerde İslâm'ın hâl ve istikbâline âid düşünce ve tahassüslerin eseri olan hüznün, her yıl biraz daha artmakta bulunmasıdır.

İşte mahzun bir bayram daha.. Ramazan-ı Şerif gibi o da bazı sözde müslüman evlerine —basit bir istirahat imkânından başka birşey bırakmadan— ürke ürke girip çıkacaktır. Devrin moda alâkalarıyla bağdaşamadığı için —umûmiyetle varlıklı insanların semtlerinde— kendine mahsus râyihası da hissedilmeden sayılı günler içinde gelip geçecektir.

İslâm Dünyası'nın sıyânetine asırlarca vakf-ı nefs etmiş bu milletin çocukları içinde ecdadlarına hayrûlhalef olma yolunda bulunanlar, kırık bir gönülle bilmem kaçıncı bayramı da idrak etmektedirler.. Türkiye ve bütün İslâm Âlemi'nde bayramları gerçek neş'e mihrakına oturtacak ve fârik vasfına kavuşturacak olan müstakbel büyük inkılâbın tahassür ve ümidi ile bayramınız mübârek olsun! Benim aziz ve gönlü melâl dolu okuyucularım!

NOT : Bayram'da Vâlide-i muhterememin elini öpmek özere Trabzon'da bulunacağımdan, bir vesile-i mevedded göstererek tebrik gönderen dost, arkadaş ve okuyucularımın -zaten ötedenberi ifâ edemediğim şahsî mukabeleden bu defa da affederek yukarıdaki umûmî tebrikimi kabûl buyurmalarını istirham ederim.

SEBİL NEŞRİYAT ÂİLESİ
OLARAK, ÂLEM-İ İSLÂM'IN, HASSATEN AZİZ MİLLETİMİZİN,
DOST, MÜŞTERİ VE OKUYUCULARIMIZIN RAMAZAN BAYRAMI'NI
TEBRİK EDERKEN; MÜBÂREK GÜNLER
HÜRMETİNE CENÂB-I RABB'ÜL ÂLEMİN'İN DERTLİLERİMİZE
DEVÂ, HASTALARIMIZA ŞİFÂ BAHŞETMESİNİ NİYAZ EDERİZ.

Yakın tarihimizde

Meçhûl kahramanlar

Trabzon Meb'usu Şehid-i Muazzez ALİ ŞÜKRÜ BEY

«Müddei târih ve vatandır!..»
Ali Şükrü Bey

Kadir Mısıroğlu

33

Ilyas Sami Kalkavanoğlu Millî Mücâdele Hâtıralarım isimli eserinde İzmir'in işgali üzerine Sultanahmed'de toplanan meşhur mitingi anlattıktan sonra burada karşılaştığı hemşehrileriyle biraraya gelişlerini ve vatan için ne yapılabileceği hususunu görüşerek işe başlayışlarını şöyle hikâye etmektedir:

«... Biz; yani Velid, Ahmed Cevdet, Kalkavanzâde İbrahim Kaptan, ortağım Tayyar Ağazade Necip ve Üsküdardaki Harmanlık Taburu Kumandanı Binbaşı Osman Beylerle, o gün mitingden sonra, seller halinde yolları kaplayan kalabalığın ortasından güç halle sıyrılarak, doğru Divanyolundaki «Sulh ve Müsâlemet - Adem-i Merkeziyet» cemiyeti merkezine gittik. Yukarda bir odaya çeklidik. Odada, tanımadığım bazı kimseler de vardı. Ahmed Cevdet Bey tanıştırdı. Biri bilâhare Trabzon Mebusu olan bahriye zabiti Ali Şükrü, diğeri eski Trabzon Gümrük Müdürü Nuri Beymiş...

Hepimiz ayaktayız. Yalnız Nuri bey masa başına oturmuş not alıyordu. Konuşuyoruz. Her ağızdan bir şey çıkıyor. Lâkin söylenenlerin hepsi, dönüp dolaşarak, bir noktada toplanıyor: «Kuru lâf zamanında değiliz. Felâket gelip çattı. Bir dakika bile kaybetmeden, harekete geçmek lâzımdır. Bunun için de evvelâ teşkilât yapmalıyız!»

Bu arada, Ali Şükrü Bey şu teklifte bulundu:

«— İstanbul'da göz önündeyiz. Düşman, maâlesef içimizde ve hâkim vaziyettedir. Bu sebeple, burada teşkilât yapmağa kalkarsak, düşman bunu sezdiği anda, fırınları kapatıp halkı ekmeksiz, boruları kesip susuz bırakabilir ve daha kim bilir, nelere yeltenebilir. Şu halde, en isabetli hareket, şimdilik burayı bırakıp, Anadolu'ya geçmek ve teşkilâtı orada yapmaktır.

Bu teklif hararetle tasvip ve kabûl edilince, Kalkavanzâde İbrahim Bey de, pürheyecan, sesini yükseltti:

«— Sahip ve süvarisi bulunduğum Kırım vapuru, şu dakikadan itibaren emrinizdedir. Anadoluya geçecekler gibi, sevkedilecek silâh, cephane vesâireyi de meccânen taşımağa âmadeyim!»

İbrahim Kaptan'ın bu civanmertçe hareketi; her halde, Millî Mücâdele başlangıcının ilk feragat örneğini teşkil ediyordu.

Trabzon Mukavemete Hazırdı

Artık kolları sıvıyarak, faaliyete geçmekten başka yapılacak iş kalmamıştı. Bu düşüncenin verdiği şevk ve kuvvetle oradan ayrılırken yanımızda bulunanlardan Kalkavanzâde Rasim Kaptan'a: «Bu bahriye zabiti Ali Şükrü Bey'i al, yazıhaneye getir, orada görüşelim» dedim.

Böylece, hep birlikte İbrahim Kaptan'ın Çeşme Meydanındaki yazıhanesine gittik. Orada, İbrahim Kaptan, tekrar, Kırım Vapurunun Sirkecide demirli, harekete hazır olduğunu, kimler gidecekse, derhal götüreceğini söyleyince, aramızda kısa bir müşâvereyi müteakip, ilk evvel Ali Şükrü ve Binbaşı Osman Beylerin Trabzon'a yollanmaları kararlaştırıldı. İbrahim Kaptan da, geminin sahip ve süvarisi olarak tabiî birlikte gidiyordu.

Bu karar verildikten sonra, ortağım Necip Bey'le beraber kendisini keyfiyetten haberdar etmek maksadıyle, Velid Bey'e gittik. Velid Bey'i, samimi ve mahrem arkadaşlarından olduğunu söylediği Emin Ali Bey'le başbaşa vermiş bulduk. Verdiğimiz kararı anlattık. Velid Bey kendini tutamadı. Gözleri doldu, heyecanla yerinden fırladı:

«— Varolun!. En isabetli kararı vermişsiniz. Böyle feragatkâr ve mert evlâtları olan bir millet düşmana zebun olmaz. Allah da, zafer de bizimledir!.» diye boynuma sarıldı, alnımdan öptü.

Üç gün sonra Kırım Vapuruna giderek, Trabzon'da Millî Mücâdele'nin temelini atacak olan yiğit arkadaşlarımız Ali Şükrü ve Osman Beyleri, Hüdâya emanet ederek, uğurladık.

Vapur kalktı, Karadeniz yolunu tuttu.

Biz İstanbul'da kalanlar da, günleri iple çektiren bir merakla, Trabzon'dan haber beklemeğe başladık.

Hele Velid Bey, kabına sığmıyor, sabırsızlık içinde mütemadiyen, haber soruyor, «Takip edin, ne oldu?» diye beni sıkıştırıyor, ben de merak etmemesini, mutlaka iyi haberler geleceğini söylüyordum.

Hakikaten de, öyle oldu. Trabzon seferinden dönen Kırım vapuru, bize şu haberi getirdi: «Trabzon'da Nemlizâdelerin evinde Müfti Mahir Hoca ile Barutçuzade Hacı Ahmed ve Hacı Ali Hafız'ın Hakkı Efendilerin iştirakiyle mühim bir toplantı yapılmış ve bundan sonra mülga İttihad ve Terakki Cemiyeti binasında da bir kongre aktedilerek, halkın sür'atle silahlandırılması karar altına alınmıştır.»

Velid Bey ile diğer arkadaşlara da durumu anlattıktan sonra bu sefer, aynı vapurla ben de, Trabzon'a gittim.» (87) demekte ve ilâve etmektedir.

«İşte silâh ve cephane sevkiyatı bu hâdiseden gayrı, hiç bir

● Geçen sayımızda sunduğumuz yukarıdaki gazete kupürü hakkındaki yazı, maalesef tertib neticesi anlaşılamaz bir hâl almıştır. Bu sebeble okuyucularımızdan afv dilerken tekrâren sunuyoruz: Yukarıdaki tarihî gazete Trabzon Muhâfaza-yı Hukuk-u Milliye Cemiyeti'nin nâşir-i efkârı olan «İstikbâl» dir. İstikbâl'e Ali Şükrü merhum arada sırada yazılar verirdi. Sağdaki sütûnda Ali Şükrü Bey'in «Hemşehrilik vezâifi ve vezâifin ifasına mâni olan esbab» başlıklı yazısı görülüyor.

ârızaya uğramaksızın böylece devam etti. Bu esnada arkadaşlardan Ali Şükrü Bey Trabzonda kalmış. Binbaşı Osman Bey de, millî teşkilâtı takviye için Adapazarına gönderilmiştir.» (88)

Her yerde olduğu gibi Trabzonda'da millî ve mahallî mukavemet hareketini gerçekleştiren elebaşılar, ya ittihadçı veyahud da bu partiye temâyülü olan kimselerdi. Mahallî mukavemet için çeşitli namlar altında kurulmuş bulunan cemiyetlerin de bilâhare (Erzurum ve Sivas Kongreleri'nden sonra) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-yı Hukuk-u Milliyye Cemiyeti'nin bir şubesi haline geldiği malûmdur. Trabzon'da da böyle olmuş «*Trabzon Muhafaza-yı Hukuk-u Milliyye*» Cemiyeti Anadolu ve Rumeli Müdafa-yı Hukuk-u Milliyye Cemiyeti'nin «*Trabzon şûbesi*» hâline gelmişti. İdârecileri yine aynı kimseler olarak kalmıştı. Kısa bir müddet sonra bunlarla, mahallî askerî idareciler ve Ankaradaki umumî merkez mensubları arasında ciddi bir anlaşmazlık başgöstermiştir. Ali Şükrü merhumun mâruz kaldığı feci sûikastle de alâkalı olan bu ihtilâf, Müdafa-yı Hukuk idare heyetine merkezce vazifeden el çektirilerek yerlerine tepeden inme bir başka heyetin ikame edilmesine ve Trabzon'da bir - iki sene müddetle çok gergin bir siyâsî havanın hüküm sürmesine müncer olmuştur.

(87) İlyas Sami Kalkavanoğlu - Millî Mücâdele Hâtıralarım. İstanbul - 1957, Sh. 10 ve d.
(88) İlyas Sami Kalkavanoğlu a.g.e. Sh. 19

Ak Yıldız Mensucat
KİLİM ve BATTANİYELERİ
AHMET AKYILDIZ
MAĞAZA : Çakmakçılar, Terakçılar Cad. Büyük Ticaret Han No. 7 İSTANBUL
☎ : 26 55 25

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

ÇİLE YAYINEVİ
Beyazsaray Nu: 14
Beyazıd - İSTANBUL
Telefon : 22 99 94

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

TÜRKÇESİ — Ahmed SELÂMÎ

Hürriyetten mühim mes'elemiz olamaz...

Türkiye müslümanları için bugün, mes'elelerine sâhib olduklarından bahsedebilmek imkânsız görünüyor. Müslüman için Türkiye'de en mühim mes'ele nedir diye araştırılacak olsa, bu, hayat pahalılığını durdurmakdan, anarşiyi susturmaya, mesken sâhibi olmaya, devlet dâirelerindeki yolsuzluk ve fitne çarkını halletmeye, sanâyide ilerlemiye, makam ve ünvân sâhibi, para, şan, şöhret, alkış mâliki olmaya kadar pek muhtelif desenler gösterecekdir...

Bize kalırsa Türkiye müslümanları için en ehemmiyetli ve en başta ele alınıp mutlaka halli iktizâ eden husus, mücerret, *HÜRRİYET*'e kavuşmak mes'elesidir. Gerçek müslümanlar bu noktada ittifak edip, plânlı bir hak talebi içine girmedikleri müddetçe, hürriyetsizliği idrâk etmek çok daha zorlaşacak; ve geriden gelen nesillere, zulümle daha çok âhenk içinde yaşamak miras bırakılmış olacakdır.

Hürriyet neden yokdur? İddiamızı kavl-i mücerretde bırakmamak için bazı hususları icmâlen tekrar edelim:

1 — Türkiye'de müesses rejim «*lâikim!*» dediği halde, müslümanlığı müslümanlara bırakmayıp, umum müdürlük ayarında bir makamla kendi avucu içinde, kontrolünde, ve gözaltında tutmaktadır. «*Lâikim!*» diyen bir rejimin, vahy nizamı demek olan müslümanlığı, lâikliği iktizâsı sâhib olduğu materyalist felsefe emrinde tutması sûret-i kat'iyyede câiz olamaz. Zirâ vahy nizâmı ile materyalist - pozitivist nizamlar, kâinatda, mutlak ma'nâda muâraza ve zıddıyyet ortaya koyan iki kutubdur. Türkiey'de olduğu gibi, bir dînî gözaltında ve avuç içinde tutup, buna *lâiklik* diyen bir başka rejim, dünyânın hiçbir ülkesinde görülmemektedir.

2 — Devletin siyâsî, iktisâdî, ictimâî ve hukûkî temel nizamlarını dînî esaslara uydurmak için propaganda yapmak, faşist İtalya'dan mütercem cezâ kânûnunun 163 ncü maddesiyle ağır cezâlık bir suç olarak 2 seneden 10.5 seneye kadar hapis hükmüne bağlanmışdır. Böyle insan fıtratına ters, akıl ve vicdan tanımaz bir madde, komünist memleketler de dâhil dünyânın hiçbir yerinde görülmemektedir. Bu kânûn maddesiyle Türkiye'de İslâmiyet'e ve müslümanlara yapılanlar, başka herhangi bir cezâ maddesiyle cânilere, hırsızlara, esrarkeşlere veya ırz düşmanlarına yapılmamışdır. Gerçekden ihlâsla ve sâmimiyyetle bir dîne inanan insan, îmân etdiği bir nizâmın siyâsî, iktisâdî, ictimâî ve hukûkî kânunlarının hayatta tatbîkini nasıl istemeyecekdir? Bu aklen, mantîken, vicdânen, tıbben, mümkin midir? Değilse, bu, insan fıtratını, beşer tab'ını, kul tabiatını zorlamak olmıyacak mıdır?.

Binâenaleyh İtalya'dan mütercem cezâ kânûnunun 163 ncü maddesi, bütün bendleri ve fıkralarıyla yok edilip kökü kazınmadıkça; ve yerine, dîne ve îmâna her gün vâki' olan horlamaları cezâlandırıcı bir madde getirilmediği müddetçe, Türkiye'de müslümanların ve İslâmiyet'in hürriyetinden bahsetmek pek irl bir abes olur...

3 — Türkiye'deki rejim, Lozon hezimetnâmesi mu'cibince Ortodoks ve yehûdî vatandaşlara birinci sınıf, müslümanlara ise ikinci sınıf vatandaş muâmelesi yapar da, Türkiye'nin fer'î unsurlarını aslî unsura tercîh ile ekalliyetlere daha çok haklar ve imkânlar bahşederse, Türkiye'de müslümanların ve İslâmiyetin hürriyetinden bahsetmek gülünç olur.

4 — Türkiye'deki hristiyanlarla yehudiler, vakıf gelirlerinin % 95 ine sâhib olurlarken, müslümanlara âid vakıfların gelirlerine tamamen siyâsî lâik rejim el koyarsa, orada müslümanların ve İslâmiyyetin hürriyetinden nasıl bahsedilebilecekdir?

5 — Türkiye'deki dînî mekteblerin müfredât programları lâik rejimin maarif vekâletinde tanzim edilir; bu mekteblerde okutulan ders kitabları gene o vekâletçe tesbît olunur; bu mekteblerde ders veren muallim ve muallimeler de gene lâik maarif tarafından tâyin edilirse; devrin nazariyesini müdâfaa edecek kadar sapık ve materyalist muallimler bu mekteblerden tard edilemezse; hülâsa dînî mekteb hüviyeti ile ortada duran müessese, enstitü ve fakülteler, lâik - materyalist felsefenin tahakkümünde tutulduğu müddetçe, Türkiye'de müslümanların ve İslâmiyet'in hürriyetinden bahşetmek abes olur.

6 — Diyânet İşleri Başkanlığı vasıtasıyla bütün İslâm ma'bedleri, imam, müezzin, vâiz ve müftüler lâik bir rejime bağlanır ise, orada hürriyetinden bahsetmek abes olur.

7 — Diyânetin 633 sayılı kânûnu, vâizlerin a) imân, b) İbâdet, c) ahlâk bahislerinden tebliğde bulunmalarına müsâade eder de; miras, nikâh, talâk, alış - veriş, muâhedeler, akidler, âile, askerlik, cezâlar, devlet idâresi, hilâfet, ululemr gibi şer'î mevzûların tebliğini yasak ederse, o mekânda müslümanların ve İslâmiyetin hürriyetinden hangi yüzle bahsedilecekdir?

● Bu maddeleri daha da çoğaltmak mümkin.

Artık apaçık anlaşılacakdır ki, bugün Türkiye'de müslüman için en baş ve en mühim mes'ele *HÜRRİYET* mes'elesidir. Çünki hürriyetine sâhib olamayan müslümanlar, ilhâdın pençesinde her geçen gün ufalanıp eritilmeye veya seyreltilmeye mahkûm olmuşlar demekdir. Bu ise, Allah'ın yeryüzünde hâlifesi demek olan müslümanların, İslâmiyyeti muhâfaza ve müdâfaa edemeyip, en baş vazifelerini ifâ ve icradan âciz kalmaları olacakdır. Bu baş vazîfe yerine getirilemeyince de, varlığı bu baş vazifenin ifâsına merbût olan binlerce vazîfeyi îfâ etmek, aslâ mümkin olamıyacakdır. Binâenaleyh bugün için hürriyet mes'elesini bile kemâliyle idrâk edebilsek, bu dahî çok ileri bir hamle sayılabilecekdir. Nerde kaldı ki, *YANLIŞA* dîn diye sarılan milyonlara, bunu bile idrâk etdirebilmek pek zor görünüyor. Ama biz, buna rağmen yolumuza devâm etmenin azmini aslâ kaybetmiyeceğiz. Zirâ yol, kalabalıkların yolu değil, hakkın yoludur. Allah Azze ve Celle'nin istediği ne ise, yol o... Bu yol ise, insan kalabalıklarının *ÂDAT* denilen kirli ve cılk örgülerinden münezzeh yol, *ŞERİAT*...

Esârete âhenk sunanlara, *HÜRRİYETİ* anlatmakdan vazgeçmiyeceğiz...

YOL
OLDUR Kİ DOĞRU VARA
Selâhaddin ES

163'ün pençesinde cezaevinde 12'inci hafta

Bir Ramazan sonunda muhâsebe

S. Muradbeyli

Herkes iktisadçı kesildi; çünkü herkes dış kalıplarıyla söylenişi kolay, fakat iç yüzüyle oldukça girift, karmaşık bir sistem olan **arz-talep dengesinden** bahsediyor. Bu ise insanı rızkın kaynağında şüpheye düşürüyor; herkes rızkın, geleceğini münhasıran siyasi ve içtimaî güçlerin tekelinde görüyor. Halbuki saikle sebebi, sebeple müsebbibi çok daha başka bir şekilde değerlendirmemiz, rızkın kaynağında şüpheye düşmememiz gerekir. Binaenaleyh, materyalizmin insan'ı bir **«homo - economicus»** olarak görüp sefil bir mevkie düşürmesine seyirci kalamayız, teslim olamayız. Çünkü **«homo-economicus»** durumundaki insan haris ve hasûd olur ve harisler mahrumluktan, hasedçiler de mağmumluktan, gam ve kasavetten kurtulamazlar. Öyleyse bir Ramazan sonunda, **herkesin müptelâ olduğu zam mevzuunda** çene yormak yerine bir insan olarak, bir müslüman **olarak kendimizi** bir **Ramazan** sonu muhasebesine **çekelim**. Hesaba **çekilmeden kendimizi hesaba çekelim**; inancımızın **cihan** şümul hakikatini idraklerimizle yeniden kucaklamaya çalışalım. Ancak o zaman damı başına yıkıldığı ve evsiz - barksız kaldığı için İslâm - dışı güçlerin mıknatıs alanına kaymasına ramak kalan gecekondudaki insanın tavrı ile Beytüşşebap'taki veya Filistin'deki, Ogaden'deki, Mogadişu'daki, Asmara'daki, Semerkand'daki, Keşmîr'deki, Rodoplar'daki insanın tavrı arasındaki benzerlikleri farkedebiliriz.

Dünyayı bir bütün olarak düşünemiyen müslüman kendisini sadece kendi bedeniyle ve menfaatleriyle muhasara altına almış nefsî ilcalarına ve şeytanın iğvalarına esir olmuş demektir.

Müslüman dünyanın dört bir yanına uzanmış bir bedendir. İnsan'ın olduğu her yerde onun mutlaka en azından bir kaç kardeşi vardır. Çünkü **inananlar kardeş olduğu gibi,** her insan **Elest Bezmindeki** ahidleşmenin tabiî bir neticesi olarak dünyaya İslâm fıtratı üzerinde, tertemiz, günahsız olarak gelir. Ve akıl sahibi oluncaya kadar İslâm fıtratı üzerinde bulunur. Keza, bizim inancımıza göre bütün insanlar Hz. Adem'den, Adem işe topraktandır. Binaenaleyh bize bu yaratılış çemenzârındaki rengârenk çiçekler arasında bir ayırım yapmak, şunun kokusu, bunun rengi, ötekinin dayanıklığı, berikinin narinliği üzerinde fazilet nazariyeleri yürütmek haramdır. Her birinin fazilet ve kıymeti diğerlerinin Hakk'a bağlılıklarındaki, takvâlarındaki üstünlük ve noksanlıktan kıyas yoluyla ortaya konulur. O yüzden bu çemenzârda renk ve koku ayırmak bize haramdır, hangi ırk ve cins olursa olsun, mâdem ki herşeyin Halik'ı, Rabbimizindir; **«yaradılanı hoş görünüz, yaradan'dan ötürü...»** Ve, **İlâ'y-ı Kelimetullah dâvasının, kelime-i Tevhid Sancağının** takipçisi olan ve olma ihtimali bulunan herkese bu kardeşlik kapısı açıktır, dil ve soy-sop birliği, mazi birliği teferruata müteallliktir, asıl olan gönül, kalb ve inanç birliğidir; insanın maddesi olan toprağın ötesinde; ruhuyla, canıyla temin edilen beraberliktir. Allah'ın bize öğrettiği temel ayırım budur; kâfir ve mümin ayırımı... Allah'ın bir'e irca ettiği ayrılıkları çoğaltmak, takvâ ve faziletten ayrı bir üstünlük ve tercih sebebi icâd etmek müslümanın kendi kalbine hançer saplamasıdır. Allah'ın daha kolay anlaşabilmemiz için değişik ırk ve kavimler halinde yarattığı ve akrabalık bağıyla pekiştirdiği halin his ve düşünceleri bizim cihanşümûl insan nizamımızın bir parçalayıcı unsuru değil, tam tersine destekleyici unsurudur. Çünkü müslüman inancını hayata hâkim kılma mücadelesi verirken kendi nefsi merkez olmak üzere, en yakın çevreden uzak çevreye doğru giden bir, dalgalanma mevzubahstir. Benim, senin, onun; bir müslüman olarak hepimizin vazifesi, insanları hidâyete, mutlak doğru'ya kavuşturmak, eğriliklerden kâfirliklerinden döndürmek değil!.. Vazifemiz, **hakkı tebliğ'dir,** bu tebliğin metodu ise **«emr b'il marûf, nehy a'nıl münker»** dir. Tarih içindeki mücadele ve mücahedelerimizin ortaya çıkardığı gerçekler ve iç sürtüşmeler ve dıştan tazyikler karşısında inanç, sistemimizin enercisini bir avare kasnak gibi iç sürtünmelerde harcamasına engel olması için, mücadelenin, büyük kumandanlarının tesbit ettiği ayrılıkları bertaraf edici, bütünlüğü sağlayıcı en makûl iç stratejisiyse **«ehl-i sünnet v'el cemaat»** âkidesidir.

Bu hedef, metod ve stratejiler için de İslâm inancı bir nasıp meselesidir. Bizim vazifemiz nasibi dağıtmak değil, insanlara nasipleri arkasından koşmalarını tavsiye etmektir. Yoksa oğlunun **kâfir** olmasını **Hz. Nuh** önleyemediği gibi, küfrün sembolü halindeki **Ebu Cehil** de oğlunun müslüman olmasını önleyememiştir. O halde **hak** ile bâtıl arasındaki ezelî savaşta yerimizi almak, vazifemizi bilmek, inancımızın gaye ve hedeflerinin cihanşûmullüğüne ermek zorundayız. **«Tek başına benimle mi?»** demek. —**elbette, cemaatleşmenin faziletini gölgelememek kaydıyla**— müslümanın tavrına yabancıdır, bu **«tek başınalık»** mazereti şeytanın mümini ayartmasından başka bir şey değildir.

Ünlü fizikçi Einstein atom fiziğinin en büyük ismi olduğu halde yaptığı işi **«ben sonsuz bir umman'a taş atan bir çocuğum»** diye tasvif ediyordu. Gerçekten de öyleydi ama o küçücük taş, bir atom bombası dahi insanlığın istikametini, hayat ve istiklâl hakkını değiştirip yeniden şekillendirebiliyordu:

Biz de bir müslüman olarak kendi nefsimizi asıl büyük cephe bilip, bu merkezden etrafa doğru yayılan dalgalar halinde, inancımızı dünyaya hâkim kılmak cehdinde olmak, Allah'ın bize tanıdığı hayat hakkını ve istiklâli başkalarından dilenir duruma düşmemek zorundayız. Hakezâ, unutmamak zorundayız ki, bütün dünya Allah'ındır ve her yer müslüman **vatan'ı** olmaya namzeddir, ve müslüman da bulunduğu, secde ettiği her yerde beşerî sistemleri kovup, Allah'ın kanunlarını hayata hâkim kılmaz ve toprağa ancak bundan sonra **vatan** gözüyle bakmak zorundadır. Bu neticeyi **temin etmek için de** müslüman bütün kainatı kalbine sığdırabilmek ve kendi bulunduğu coğrafî mekânın, inancının mücadelesini vereceği kavganın nirengî noktasını teşkil ettiğini düşünmek zorundadır. Kendi nöbet yerinin mücadeledeki değerini idrâk etmemiş bir kimse **fantazilerle** meşgul oluyor demektir.

Öyleyse, Allah'ın Kanununun hayata hâkim kılınmasındaki ilk müstahkem mevki müslüman'ın kendi nefsi, ailesi, yakınları, köyü. mahallesi, şehri, ülkesi... derken bütün bir âlemdir, kademe - kademe..

Meseleye tarihî bir perspektiften baktığımız zaman dün, Kosova'ya kadar gidişimizde bu ilâhî ideali gerçekleştirme, inancımızı hayata hâkim kılma cehdimizi bir kristal parlaklığı içinde seyrederiz ama, meselâ Kosova'dan, ilerisindeki insanlara bir inanç nizamını götürmek yerine, şevkini kaybetmiş bir kuvvetle sadece **askerî galibiyetler** sergilemek için gidildiğini, **İlâ'y-ı kelimetullah** dâvasının ikinci plânda kaldığını da görebilmekteyiz ki, sadece **memleketler ele geçirmek için salladığı her kılıç** sonunda müslümanın kendi kalbine saplanmıştır. Bu, kaçınılmaz bir neticeydi.

Bu sözlerimizle tarihimize karşı çıktığımız sanılmamalıdır. Eğer tarihe hatasıyla — sevâbıyla sahib çıkacak olursak asıl yanlış o noktada olurdu. Çünkü, eğer tarihe herşeyiyle sahip çıkılması gerekseydi, Hz. Peygamber de ecdâdının tarihine sahip çıkardı. O halde biz, 14 asırlık tarihimiz içinde İslâm'a izafe olunabilecekleri baştâcı yaparken. İslâm'a izafe olunması mantıkî ve mümkün olmayanları reddetmek, bunları müslümanların zaafları olarak görüp, aynı hatalara tekrar düşmemek için ibret vesilesi bilmek gerekir.

İslâm tarihine bu açıdan baktığımızda ilk asırlardaki maddî vasıtaların kifayetsizliğine rağmen inancımızın yeryüzüne hâkim kılınma sı mücadelesinde de elde edilen neticelerin büyüklüğüyle, maddî imkân ve vasıtaların fevkalâde geliştiği son asırlardaki müslümanların gerileyişlerinin mezelleti arasındaki nisbetsizlik çarpıcıdır.

Bir müslüman, bugünün teknik imkânları içinde taa Arjantin yaylalarındaki masum yavrucuklara dahi, **Elest Bezmindeki** ahidnâmeyi hatırlatmakla, kısaca ona **İslâm fıtrati üzere doğduğu halde** bilmediği İslâm'ı tebliğ etmekle kendini mükellef tutması gerekirken, o şimdi İslâm'ların ekseriyette oldukları halde İslâm - dışı düzenlere esir düştükleri yerlerdeki mücadelelerden dahi habersizdir, hattâ bizzat üze-

(Devamı 15. Sayfamızda)

حقایق البیان فی حق جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان

Hakaayık-ül Beyan Fî Hakk-ı Cennetmekân Sultan Abdülaziz Han

Sâdeleştiren ve tahşiye eden: **YAŞAR KOÇAK**

7

Rusya muharebesinde meydana gelen hatalar yüzünden halkın dilinde dolaşan söylentilerin önünü almak maksadile mevzû Ahmed Mithad Efendi'ye yazdırılmıştı. Hatta Ahmed Mithad bir hürriyet mahkûmu gibi yazı yazarak kalemini lekelemişti. Bundan Ahmed Mithad Efendi'nin çok üzülmüş ve pişmanlık duymuş olması şüphesizdir.

İşte Risâle sahibi, Ahmed Mithad Efendi'nin mezkûr kitabından şurdan üçer, beşer söz çalarak çırparak risâle yazmıştır. yazık...

Merhum ve mağfur Sultan Abdülaziz Han Efendim hazretlerini iktidar sahibi bir padişah ve şehriyar-ı âlitebar olduğunu cihâna yayalım. Kıyamete kadar ona rahmet okutmağa sebep olalım. Sözü uzatmadan Fransa Devleti'nin Tolon tersânesine gidelim ve gördüğümüz hüsn-i kabûl, nümâyiş ve şenliklerden bahsedelim. Çünkü adı geçen uydurma risâleyi ibretle okumuş olan zatlar, zannedersem hamiyet sâikasile onu tekzib edecek hakikat dolu bir cevap beklemektedirler.

Efendimiz hazretleri Fransa Bahriye Nezâreti tarafından verilen yemekde bulundu. Yemekde çeşitli ve parlak konuşmalar yapıldıktan sonra trene binerek Paris'e doğru yola çıktık. Bu seyahatde; Sultan Murad Han, mağfûr ve padişâhımız gâzi Sultan II. Abdülhâmid Han efendimiz hazretlerile devletlû, necâbetlü Yusûf İzzeddin Efendi hazretleri bulundukları gibi Fuad Paşa hazretleri de hariciye nazırı olarak bulunmuştu. Paris istasyonunda imparator Napolyon tarafından karşılama merâsimi yapıldı. «*Yaşasın İmparatorlar!...*» sesleri ayuka çıkıyordu. Padişah o gün hazırlanan Elize sarayına misafir olunarak istirahat buyurdular. Ertesi gün merâsim ve teşrifatların yapılmasına başlandı. Fransa hükümeti tarafından hazırlanan sergi gezilip şergiden Osmanlılık şanına lâyık bir sûretde Suber fabrikası mâmulatından bazı kıymetli vazolar ve çeşitli, güzel mallar hazret-i padişahi namına satın alındı. Alınan mallar sergi sonunda İstanbul'a sapasağlam gidebilecek şekilde hazırlandı. Bu alış - veriş cömert olarak bilinen Osmanlıların şân ve şerefinin büyüklüğünü ortaya koydu. Hasılı askerî merâsimler, resmî, gayri resmî ziyaretler, ziyâfetler, tiyatro gezmeleri hergün yapılıyordu.

Padişâh hazretlerinin, silâhşörlükteki kahramanlıkları bilen yâverlerinin bazıları Arab kıyafeti, bazıları Arnavud fistânı cebken, botur, dolama ve boşnak elbiseleriyle sırmalar içinde ve mükemmel silâhlar kuşanarak Osmanlılık kahramanlığını gösterdiler. Padişâh hazretleri bir yere teşrif ettikleri zaman halk dükkânlarını boşaltarak caddeye dökülüyordu. Caddenin her iki tarafına yığılan halkı, Padişah-ı fârukcâha: «*Yaşasın Osmanlı Padişâhı!...*» diye tezâhürat ediyordu. Hatta bir gün İmparator, Cennetmekân efendimizi ziyârete geldi, karşılıklı konuşulurken Fuad Paşa da tercümanlık yapıyordu.

Sohbet anında sadrâzâm Ali Paşadan Girit de Erkâdi manastırının zaptedildiğini bildiren bir telgraf geldi. Zafer haberi şehriyâriye bildirildi. Zafer müjdesi üzerine imparator padişâh hazretlerini tebrik etti ve sözlerine şöyle devam etti.

«Girit Mes'elesi çok uzadı. Bundan düvel-i muazzama da zarar görüyor. Bu muzafferiyetden sonra Girid Yunanistan'a bırakılırsa mesele hallolur.» teklifinde bulundu. Bunun üzerine padişâh-ı hakikat - âgâh, şehin - şâh-ı hilâfet-penâh efendimiz kükremiş bir aslan gibi toplanarak şöyle cevap vermişlerdi.

«Bugün ben sizin misâfirinizim, misâfire ikrâm gerekir. Mademki, siz bu nâzik mesele hakkında bu şekilde düşünüyorsunuz. Beni de son fikrimi açıklamaya mecbur ettiniz. Mes'eleyi insâflı düşünmenizi ve dinlemenizi temenni ederim.

Şöyleki; Mâlumunuzdur Devlet-i aliyye yirmi yedi sene kan dökerek Girit'i memâlik-i Osmaniyeye ilhâk etmiş ve Girit toprağı Osmanlı kanı ile yoğrulmuştur. Görünüşte iyiliğimizi düşünüyorsunuz ama memleketimi kötü duruma düşürecek bu teklifimiz beni çok üzdü. Eğer düvel-i muazzama hepsi anlaşıp Girit'in Yunanistan'a terkini bildiren notalar verseler tekliflerini derhâl reddederim. Askerlerimin son neferine kadar hepsini adaya sevkeder ve donanmadan bir sandal kalıncaya kadar mücâdeleme devam ederim. Buna rağmen hiçbir şey yapamıyacak duruma düşersem ancak o zaman Girit'i terk ederim.» gibi hâkimâne sözlerle imparatoru susturdu.

İmparaotr, padişâh hazretlerinin fikr-i selimini anlayınca söyleyecek birşey bulamadı. «Mademki fikirleriniz bu merkezdedir. Girit meselesi hallolmuştur. Müsterih olunuz» diyerek özür diledi ve önceki haksız teklifinden vazgeçti.

Bu anlattıklarım risâle sahibinin câhilâne yazdığı risâleye kısa bir cevaptı. İcâz yolunu seçerek uzun yazmadım.

(Devamı var)

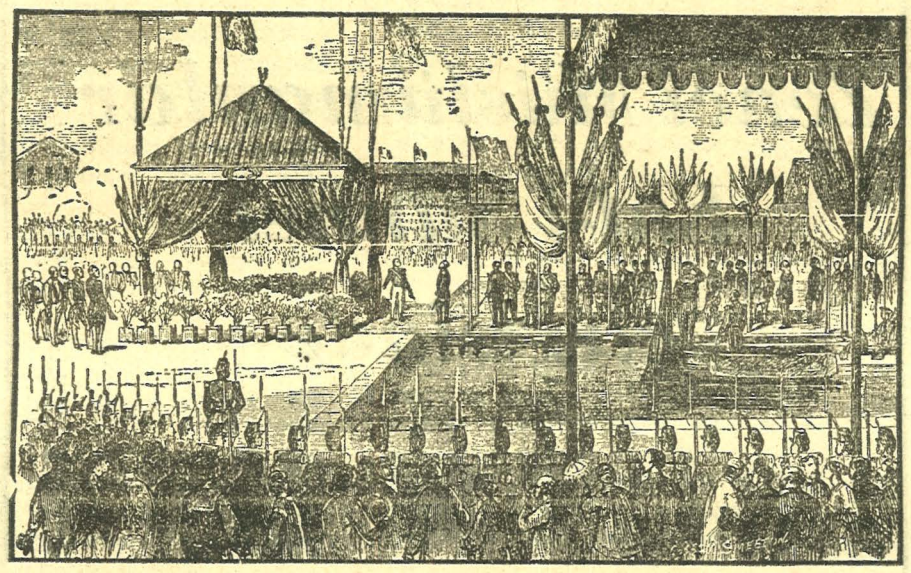

Abdülaziz'in Tulon'da karaya çıkışı.
(29 Haziran 1867)

Miraç Demir Hırdavat Koll. Şti.

AHMED Pekdamar
MUHSİN KALAYCI
ABDÜLKADİR DEMİRÖZ
Tahtakale Cad. No: 90
Tel: 26 79 37 — 27 99 51

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Doğruluk Kitabevi

Seyid ÇUBUKDİKEN

Küçükbedesten içi Nu: 6
Tel : 15 886 KONYA

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

ARTEKS Çorap Sanâyi

Yeşildirek Necip Efendi Sk.
İyibilek Han Kat: 2
Tel : 26 68 37 İSTANBUL

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

E C E

Pres Döküm Sanâyi

Arap Câmi Avlu İçi
Köksal Han Nu: 15
Tel :45 96 38 Karaköy - İST

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

İŞTE FAKİR FUKARA.. Pahalılık gün be gün artıyor. Tam bir kontrolsüzlük hakim oldu piyasaya. Büyük şehirlerin CHP'li belediyeleri son zamları canlarına minnet bildiler ve etiket kontrolerini oluruna bıraktılar. Ev bulmak dert, kiralar dert, yemek dert, su dert, ilâç dert, elektrik dert, vasıta dert.. âdeta herşey dert haline geldi. Fakir fukara mübarek Ramazanı acılı geçirdi, bayrama acılı girdi.

NOLACAK HALİMİZ?..

El yıkamak bile 150 kuruş oldu...

Hükûmetin kurulmasından bu tarafa hemen tek meşgâlesi haline gelen ve sayısız toplantılardan sonra nihayet Bayram arefesi günlerde ilân edilen zamlar ilk anda halka makûl görünmüştü. Ve hattâ halk alınan zam karar ve iktisâdi tedbirlerin kendi lehine olduğu kanaatine dahi varmıştı. Çünkü, zam gören maddeler arasında PTT hizmetleri dışındakiler halkı pek fazla alâkadar etmiyordu. Ayrıca gaz, tuz, şeker tüpgaz, sun'i gübre ile demiryolları denizyolları vasıta ücretlerine zam yapılmamıştı.

Ne var ki, hükûmetin kâğıt üzerindeki bu «halkı koruyor» denilebilecek zam kararları birkaç gün içinde piyasada zıvanadan çıktı. Esasen zam geliyor, haberiyle seçimlerden sonra ahp başını giden fiyatlar, zam ilânından sonra iyiden iyiye gemi azıya aldı.

Demirle, çimentoyla alâkası bulunmayan gıda maddeleri dahi sanki birbirine bağlı imişlercesine yeni zamlar görüyordu. Ayrıca, büyük şehirlerde bu vaziyetin belediyeler tarafından «körüklendiği» intibaı da vardı. Gıda maddeleri fiyatlarını takibetmek belediyelerin vazifesi olduğu halde, Ankara, İstanbul ve İzmir'de âdeta belediye kontrolları kalkmıştı. Ve vatandaş piyasanın insafına terkedilmişti. Meselâ sadece Eminönü'ndeki balık - ekmekçiler dahi gelen zamların doğrudan doğruya fakir fukarayı ezer bir hâl aldığını ilân eder gibiydiler. Balık ekmeğe yapılan zammın yanı sıra hemen yanı sıra oracığa iliştirilen müsluklu bir bidonun üstüne şunları yazmışlardı:

«El yıkamak 150 kuruş»

Zenci Müslümanlar Ehl-i Sünnet çizgisinde

Amerikadaki zenci müslümanlık hareketi bir taraftan gelişirken diğer taraftan da ehli sünnet çizgisine daha çok yaklaşmaktadır. Efsanevî şahsiyet Ford ile başlıyan ve Elijah Muhammed ile büyük gelişme gösteren zenci müslümanlık hareketi bünyesinde bir çok sapık inançları da beraber taşıyordu: Elijah Muhammed'in kendisini peygamber, ve bütün beyazları şeytan kabul etmek gibi.

Elijah Muhammed'den sonra, O'nun yerine sağlam bir dinî tahsil görmüş olan oğlu Wallace'in geçmesi zenci müslümanlık hareketinde yeni bir devrin başlangıcı olmuştur. Artık Beyazların şeytan ve Elijah'ın peygamber oluşu vs. gibi sapık inançlar yavaş yavaş terkedilmekte ve ehli sünnet çizgisine daha yaklaşılmaktadır. Bu değişmede Amerika ve Kanada'daki müslüman talebe cemiyetlerinin samimi gayretlerinin rolü olduğu gibi, zenci müslümanların diğer müslüman ülkelerle temasa geçmelerinin de rolü olmuştur. Bu cümleden olarak E. Muhammed bir müddet önce Türkiye'yi de ziyaret etmişti.

Nihâyet Mason Denk
Kıbrıs'ta kesin hâl

78'de

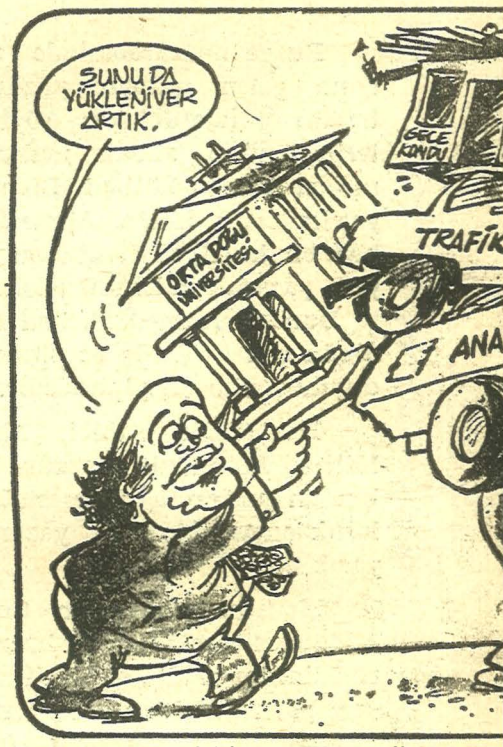

— Nerede zor, belalı iş varsa Korkut Özal'ın sırtı Ne dersin Hocam?
— Bizde âdet böyledir evlat. Buldular Korkut Özal adamı kabinenin hamalı yapıverdiler.

az/öz

● Adlî yılın başlaması dolayısıyla yapılan merasimlerde «Yargıtay» adlı devlet müessesesinin başındaki zatın irâdî sözleri yine birer «sansasyon» oldu. Bu sansasyon ile Cevdet Menteş gazetelerin manşetlerine geçmeyi başardı. Az değil, «Türkiye'de hiçbir yöntem ve çaba ile geriye dönüş düşünülmemelidir» dedi ki, işin içine «geri» lâfı girince bütün devrimbaz cephe Menteş'i manşete çekti.

● 100 bin kadar askerle Trakya hudutlarımızda manevra yapan Yunan Ordusu için yunan idarecileri «Hiçbir zaman bu kadar güçlü olmadık..» dediler. Bu arada Almanların Yunanistan'da «hafif silâh fabrikası» kuracakları öğrenildi. Dostumuz (!) İran Şahı da parasını verecek!...

● İlâç İşverenleri baktılar ki, ilâçları piyasadan çekmek yahud karaborsaya düşürmek, millette «artık bu sanayi

ş da Erbakan'ın dediğine geldi..

resi:

e istiklâl

dalına devlet el atmalı» kanaatını yerleştirdi ve millet önünde itibarları tepetaklak gidiyor çareyi gazetelere tam sayfalık ilânlar vermekte buldular. «Lütfen kendilerinin de dinlenmesini..» istediler. İddialarına bakılırsa bu ilâç fabrikatörleri ilâcı dünyada en ucuz satanlardanmış.. Bu arada en büyük yerli ilâç fabrikatörünün, Eczacıbaşının «kâr rekoru» kırdığını bizim maliyeciler değil, eloğlunun (ingiliz) gazetesi açıkladı.

● Türkiye büyük sıkıntılar içerisinde. zamlar halkı bunaltıyor ama bu arada yine halkın arasında çok az geliri olduğu tahmin edilebilen kimselerin dahi «10 kâatlık» filtreli sigara içmekten geri durmadıkları görülüyor. Bunu «milli gelir artışı»na bağlayanlar oluyor, Nitekim, milli gelir artışında % 26 ile Türkiye Avrupanın en hızlı ülkesi..

● Türkiye'nin «çarşafcılık» tabirolunan tekstil sanayiinde Avrupaya kök söktürdüğü malûm. Ancak bunun ucunun tâ Amerikaya dokunmakta olduğu bilinmiyordu. Bizim açıkgöz tekstil fabrikatörleri amerikan kovboy pantolonu «blûcin» i aslından daha iyi yapıp bir de üstüne amerikan markası işleyince, Amerikalılar Avrupaya aynı pantolondan satamaz hale geldi. Amerika şimdi bizim pantolon sanayicilerini dava ediyor, «beni zarara sokuyorsunuz» diye..

1976 yılı Ekim ayı yaklaşırken, MSP lideri Prof. Dr. Necmettin Erbakan öteden beri tekrarladığı görüşünü bu defa bir tarihe istinad ettirerek ileri sürüyordu. Erbakan:

«— Kıbrıs'da istiklâl ilânı için 29 Ekim gâyet yerinde bir tarih olacaktır!..»

Aslında Erbakan herhangi bir husûsiyeti olan takvim günü ile Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin istiklâl ilânı arasında bir bağ kurma ısrarında değildi. Onun ısrarla söylediği, Kıbrıs'da nihaî ve tek «çözüm» ün ancak ve ancak «İstiklâl ilânı ile olacağı idi. Şöyle diyordu:

«— Bizim kanaatimize göre Kıbrıs'da illâ bir federal devlet kuracağız diye rumların arkasından bu kadar koştuktan sonra daha fazla koşmakta mecburiyet görmüyoruz. Kıbrıs Türk Devleti istiklâlini ilân etmelidir.»

Nitekim bu sözleriyle Erbakan geçtiğimiz sene 10 Eylül 1976 tarihli 37 sayılı Sebil'e kapak oluyordu. Sebil kapağında **«Eco'ya Sülü'ye rağmen.. Kıbrıs'a istiklâl»** ifadesine yer vermişti. Ne var ki, aradan geçen bir yıl zarfında ne Erbakan'ın ve ne de Sebil'in temennisi, teklifi gerçekleşmiyordu.

Hattâ bizzat Kıbrıs'da lider olarak bulunan zat dahi, **«istiklâl'den başka çözüm olmadığını»** idrak edebilmiş değildi. Sebil'in, kayıtlı olduğu Lefkoşe Othollo Locası'nın vesikası ile masonluğunu ifşa ettiği Rauf Denktaş, Kıbrıs Türk Devleti'ni, Demirelvâri bir kafayla ve mes'eleleri **«zamanın kemirmesine»** bırakmak sûretiyle idare ediyordu.

Rauf Denktaş'ı bir de Erbakanla aynı kanaatte imiş gibi görünmek korkusu sarmıştı. Bu sebeplerle bir türlü, başında bulunduğu devletin istiklâlini ilân etmesini bırakınız, lâfını dahi edemiyordu. Ancak, aradan bir yıl geçtikten ve Makarios manisi ortadan kalktıktan sonra, Rumların Ada'ya Cumhurbaşkanı seçmeleri üzerine, bunu bir vesile gösterip Ankara'ya geliyor ve gelirken de **«tek çârenin istiklâl ilânı»** olduğunu söylüyordu. Evet, Denktaş, Erbakanın dediğini diyordu:

Bu sözler, hemen aksini gösterdi,

«— En son çare istiklâlimizi ilân etmektir!...»

Ancak.. Denktaş birkaç gün sonra yine bir beyanat veriyor ve şöyle diyordu:

«— Şubat 1978'e kadar altı ay müddetle Kıbrıs'da bir değişiklik olacağını sanmıyorum..»

Anlaşılan Kıbrıs yine **«zamanın kemirmesine»** terkedilmişti. Kıbrıs'da nihaî ve tek çârenin tatbiki böylece en azından altı ay daha ileri atılıyordu. Nitekim bu hususa canı sıkılmış olacak ki, MSP lideri ve Başbakan Yardımcısı Necmeddin Erbakan kendisiyle görüşmek arzusunu izhar eden Denktaş'ı **«Çok meşgûlüm..»** diyerek geri çeviriyordu.

Hülâsa Kıbrıs'ta İstiklâl ilânı 1978 baharına kalmıştı.

● Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Arab Ülkeleri arasındaki huzursuzluğun Nasır'dan sonraki en mühim unsurlarından birisi olmaya devam ediyor. Sedat Mısır'ı bir Moskova'nın, bir Vaşington'un kucağına atarak ve bu arada İsrail ile gizli sulh müzakereleri yaparak müslüman dünyasının içinde bir çıbanbaşı olmak hüviyetini muhafaza ediyor. Sedat'ın diğer bir marifeti de Mısır'da Nasır gibi «Müslüman avı»na çıkmış olması. Mahkemeler hapishaneleri müslümanlarla doldurmak üzere harıl harıl çalışıyor..

Boğazlaşma israil'e yaradı

Lübnan'daki savaştan sonra, şu Mısır—Libya harbi basiretsiz siyâsiler elinde İslâm devletlerinin güçlerinin nasıl heder edildiğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Ancak Filistin'de bir Yahudi devleti kurma imkânına Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra ancak kavuşabilen İsrail'le Arap devletleri başlangıçtan beri tahammül edememişler ve O'nu oradan atabilmek için hepimizin bildiği birkaç teşebbüste bulunmuşlardır. Ne varki basiretsiz ve o ölçüde muhteris siyâsilerin sayesinde bu teşebbüslerin hiçbirisi neticeye ulaşamamıştır. Son Arap - İsrail harbinin akabinde petrol fiyatlarının birdenbire anormal bir artış göstermesi, Araplara İsraile karşı yeniden daha mükemmel bir şekilde silâhlanma imkânını vermiştir. Bu durum Araplara silah satan ve bu yolla petrole ödediklerini kolayca geri alan süper devletlerin de işine gelmiştir. Böylece kısa zemanda Araplar normalin hatta üzerinde bir silâhlanmaya aynı zamanda petrolden kazandıklarını tekrar süper devletlere îâde etmeye başlamışlardır.

Silâhlanan bu Arap devlerinin bir gün mutlaka İsrail'e saldıracağını hesab eden süper devletler, silâh satışlarına mâni olmadan buna bir çare bulmak için çalışmışlar ve bulmuşlardır. Böylece ne gelirleri azalmaktadır ne de İsrail bir tehlikeye mâruz kalmaktadır. Bu çâre silâhlanan Arap devletlerini birbirine düşürmekte. Böylece aldıkları silâhları birbirlerine karşı kullanan basiretsiz Arap dostlarımız yeni silâh almak ihtiyacı hissetmekte, süper devletlerin kasalarını doldurmakta öte yandan asıl hasımları İsrail kendisine karşı hazırlanan kuvvetlerin birbirini yemesini zevkle temaşa etmektedir.

Lübnan harbi bunun birinci misaliydi. Mısır-Libya harbi ikincisi. Birisi Rusya'dan diğeri Amerika'dan silâh alan ama görünüşte İsrail'e karşı silâhlanan iki Arap devleti silahlarını birbirlerine karşı kullanmışlardır.

Kim kârlı çıkmıştır?!. Elbette ki İsrail kârlı çıkmıştır. Kendisi için alınan silâhları Arap hasımlarının birbirlerini yemekte kullandığını görmekten sermest olmuştur. Hiç değilse bir müddet onlardan bir tehlike gelemiyeceğinden emin olmuştur. Bir de Amerika ve Rusya kârlı çıkmıştır. Harcanan silâhların yerine yeni silâhlar satacak kasasına yeni petrodolarlar akacaktır. Geçtiğimiz günlerde Mısır'a Fransa'nın bir kalemde 1,2 milyar dolarlık Mirage uçağı satması bu görüşümüzün ne kadar doğru olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Kim zararlı çıkmıştır? Hiç şüphesiz. Müslüman Arap devletleri. Onlar arenalarda boğuşan Roma gladyatörleri gibidirler. Kendilerini seyreden efendilerini; A.B.D. ni, Rusya'yı, Fransayı, İsrail'i memnun etmek için kıyasıya birbirlerini yemektedirler. Şu farkla ki gladyatörlere silâhları efendileri bedava temin ediyorlardı, bunlar silâhlarının parasını da kendileri veriyorlar.

MISIR

198 yobaz yargılanıyor

Askeri makam lar geçen temmuz ayında eski bir bakanı kaçıran ,örgütün üyesi olmakla suçlanan arala rında 22 kadının da bulunduğu 198 kişi yargılanacağı

● Sedat'ın faaliyetini (!) Türkiye'de ağzı kulaklarına vararak veren bir şerlat düşmanı gazetenin haberine ait kupür.

ortadoğu/dan

SAİD SAMİL

FİLİSTİN DÂVÂSI ve YAHUDİLER

Silah ve mühimmat mevzûuna gelince, müfti hazretleri diyor ki, savaştan yeni çıkan Avrupa baştanbaşa bir silah deposu halinde idi. Fakat bundan faydalanmamızı engellemek için yahûdiler kadar İngilizler de Amerikalılar da bize karşı tedbir alıyorlardı. Buna karşılık mücâhidlerimizi ne pahasına olursa olsun silâhlandırmamız icâb ediyordu. Biz bu çıkmazda iken göçebe arap meşâyihi bizi mu'cize misâl bir şekilde silah hazinelerine kavuşturdular. Yakındoğu'da, İngilizlerle yapılan savaş sahalarında yere gömülen silâh depolarının izlerini bize gösterdiler. Derhal mütehassıslarımızı oraları tedkike gönderdik. Kumlar altında istediğimizden âlâ otomatik silâh, bol cephâne, top ve muhtelif tip hazırlanmış infilâk edici madde stokları bulduk. Bunun üzerine gerek (Sina) da gerekse (Alemeyn) de münâsip güvenilen yerlerde küçük atölyeler kurduk. Bu metruk silah ve mühimmat stoklarını revizyondan geçirerek tasnif ettik ve nakliyata elverişli ambalajlar hâlinde bunları sevke başladık. Bu sûretle işkâlsiz ve ücretsiz mücâhidlerin silâh ikmâli yapılmış oldu.

Arap devletleri Aleye'de tesânüd hâlinde ilk kez, Filistin mücâhidlerine savaşma hakkı tanımaları ve yine birlikte Filistin müdâfaasını desteklemeyi kararlaştırmaları bizleri son derece sevindirdi. Bu toplantıya tekaddüm eden devrede bizler Filistin'in stratejik yaylalarına yayılmış geniş çapta savaş hazırlığında bulunuyorduk. Ancak bu hazırlığı son derece ihtiyatlı tedbirler altında yapıyorduk. Bizi bu ihtiyatî tedbirlere sevkeden yegâne âmil, Arap hükümetlerinin bu mevzûda takınacakları duruma karşı beslenen ihtirazdı.

Vaktaki karar lehimize tecelli etti, gururumuzun kabardığını ve benliğimizde millî varlığın şahlandığını hissetmeye başladık. Artık herkes İngilizlerin engellemelerine rağmen silâhlanmakta mahzur görmüyordu. Bu arada Yemen İmâmet hükümeti de emrimize üç nakliye uçağı tahsis etti. Fırsat bu fırsat geceyi gündüze katarak dışarıdaki mevcut silâh stoklarımızı içeriye taşıdık. Bu sûretle millete tekrar silahlanma fırsatı temin edilmiş oldu. (Devamı Var)

Arifler
ÖRME SANAYİİ
Cağaloğlu, Türkocağı Cad. İstanbul İş Hanı Nu: 21
Tel : 22 27 98 - 26 74 99
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

AL Koll. Şti.
Mustafa Kopuz Kardeşleri
Yeni Gıda Çarşısı 20. Sk. 262 - 263 - 264 Unkapanı - İstanbul
Tel : 22 97 69 - 22 89 33
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

KENT BAHARATLARI ve PİRİNÇ UNU
● HAMUR KABARTMA TOZU ● DOLMA FISTIK ● NANE ● HİNDİSTAN CEVİZİ ● SADE PİRİNÇ UNU ● AÇI KIRMIZI BİBER ● SUSAM ● HİNDİSTAN CEVİZİ ● KARA BİBER ● KİMYON ● TATLI KAYSERİ BİBERİ ● TARÇIN ● KEKİK ● SUSAM ● ÇÖREKOTU ● BIRA MAYASI ● LİMON TUZU ● YENİ BAHAR ● KUŞ ÜZÜMÜ ● IHLAMUR ÇİÇEĞİ
Bunları biliyor muydunuz ?
Yemeğinizin, hoş kokulu oluşunu sağlayan, mideyi ısıtıp bağırsakları çalıştıran sinirleri teskin eden, şeker hastalığını önleyen nesne baharatlardır.
Not : Etiketteki prospektüsü muhakkak okuyunuz.
En iyisini arıyorsanız Çınar İPA mağazalarından, bakkalınızdan ısrarla KENT baharatlarını isteyiniz.
Fabrika : Atatürk Bulvarı, Seyhan Cad. No. 3 Tel. 151 05 KAYSERİ
Ank. İrt Bürosu : Karanfil Sokak No. 16/ Tel. 17 46 37 ANKARA

Bahçeli Şark Emlâk
Gülbey ÖCALAN
Bekir ŞİŞMAN
Aksaray Ordu Cad. Aksaray İşhanı Kat: 3 Tel: 22 29 21
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

TAYFUN
Yedek Parça Sanâyii
İbrahim Abdullahoğlu
Oto Sanâyi Sitesi Aytekin Sk. Nu: 16 Tel : 64 50 89 - 64 67 42
4. Lenevt - İSTANBUL
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

G. Mazhar Bayatlı
Sarraf
Kapalıçarşı Ağa Sk. No. 62. İstanbul
TEL : 26 85 30
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Özsah
ÖRME SANAYİ
Merkez : Yeşildirek Sultanmektebi Sk. Sigorta Han Tel: 27 89 03 — 26 20 39
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

BEŞ - ELLER
DAHİLİ TİCARET
AHMET HACIOĞLU ve ORTAKLARI
TOPTAN KONSERVE, BAKKALİYE ve KIRTASİYE
Yeni Gıda Sitesi, 2. Sokak, Nu:34 UNKAPANI - İSTANBUL
Telefon: 22 51 05
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

GAZETELERDEN

Bir kadeh rakıya izmir!..

Yazarlığın mektebi - medresesi yoktur. Diploma icabettirmez; eline kalemi alan yazar da yazar.. Şöyle veya böyle ama, a- olur yazar! Hele bir de gazete köşesi buldu mu yazdıklarına.. keyfine deme gitsin. Hele hele gazetenin patronu oldu mu.. Kırkbirbuçuk maaşallah, her mes'eleden her işden yazar! Ve yazdıklarının cümlesi cevâhir olur. İşte bir misâl: Cumhuriyetin patronu Nadir Nadi. İzmir'in Yunan'dan kurtuluşu münasebetiyle yazmış. Bir güzel medh-ü senâ ile kapısını açıp lâfı M. Kemal Paşa'ya getirmiş. Sonra M. Kemâl Paşa'yı Kordon'da bir akşam üstü Kramer Palas nam otelin önüne oturtmuş ve başlamış «içkisini yudumlattırmaya».. Ve efendim, bir garsonu da karşısına geçirmiş, tabloyu tamamlayınca konuşturmuş:

«Yunan Kralı Konstantin, bu otele gelip burada bir kadeh rakı içti mi?»

«Hayır Paşam.»

«Öyleyse neden İzmir'i almak istemiş?»

(9.9.1977 Cumhuriyet)

Haydaaaa!...

Neyse fazla üstelemeyin, gelin bu defa yine hemen hemen aynı neslin - affedersiniz «kuşağın» dememiz lâzımdı galiba — patron değilse de adı «dış politika üstâdı» na çıkmış bir başka yazarını okuyalım. İşte bu da Cihad Baban.. «Böyyükk dış politika» yapıyor. Buyrun:

«Brejnev'in kendisi bakımından da ayrı ve başka zorlukları var. Sovyet lideri yaşlandı, kalbi rahatsız, kendi yerine acaba kim geçecek? Uzun bir verem hastalığı geçiren Marksizm ideologlarından Suslov mu? Acaba onun ömrünün u z u n olmayacağı endişesi Brejnev'in yerine gelmesine mani olacak mı? Önümüzdeki ekim ayında Devlet Başkanlığında Brejnev'e yedek olacak zat belli olacak. Acaba kim? Kapalı rejimlerde adayları önceden tahmin etmenin zor olduğunu bilirsiniz. Sovyet devlet erkânı ise hep ihtiyarlamışlardır, bu şartlar altında Brejnev'in Sovyet Rusya'dan ayrılması seyahatlere çıkması kolay olmamaktadır. Sovyet Devlet Başkanı şimdi, hem kendi iç meselelerini, hem de Carter'in icraatına daha yakından teşhis koyabilmek için beklemeyi tercih edecektir. Almanya ziyaretini bu sıralarda yap- Bu nedenle uluslararası politikada yeni bir basamak olacağı şüpheli olan makta fayda görmemektedir. Brejnev ihtiyarlamıştır, ama Carter gençtir. Bu yaş farkı Sovyet Rusya'nm aleyhinde ve Amerikanın lehinde işleyebilir.» **(7.9.1977 Dünya)**

Eveet, genç Carter, İhtiyar Brejnev'i silkeleyedursun, biz bu yazarları kalemleriyle başbaşa bırakıp **«Vitrin'deki köfteler»** e bakalım;Yavuz Donat **«Köfteyi kimler yedi?»** diye soruyor:

«Zam tartışmasının en hareketli safhası cereyan eder ve eski Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, bugünün Maliye Bakanı Cihat Bilgehandan yana tavır takınırken, Bakanlar Kurulu salonunun kapısı açıldı.

Ve içeriye tam 7 porsiyon köfte geldi.

Yanında, az piyaz ile kadayıf da beraber.

Allah, Allah, saatin 13.15'inde, «zamansız iftar» yapan bakanlar kim ola acaba?

⁂

Sahi, kabinede kimler oruç tutmuyor?

Ya da oruç tutmayan 7 bakan kim?

En iyisi, teker teker bakanlara sormak. Ama kime rastladıysak «Allah kabul ederse niyetliyim» cevabını alıyoruz.

Yahu öyleyse, 7 porsiyon köfteyi kim yedi?

⁂

Zar-zor tespit edebildik, Koca Reis Dr. Saadettin Bilgiç oruç tutmuyor. Ameliyattan sonra midesinin boş kalması sakıncalıymış. Haydi 1 porsiyon köfteyi, düştük, kaldı geriye 6 porsiyon..

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı İnan oruç tumuyor.

Şu enerji sıkıntısında, İnanın enerjiye ihtiyacı var, ondandır mutlak.

1 porsiyon daha düşelim, kaldı 5 porsiyon.

Pekiyi onları kim yiyor?

⁂

Hani Nasrettin Hoca, eve 1 okka ciğer yollamış. Hanım da akşam «Hocam ciğeri kedi yedi» demiş. Hoca kediyi tartıp 1 okka geldiğini görünce «Hanım bu kediyse ciğer nerde, yok eğer bu ciğerse kedi nerde» demiş ya.

⁂

İşte öyle birşey.

5 porsiyon köfte yendiyse, yiyen bakanlar nerde?

Yok, Bilgiç'le İnan'dan başka herkes oruç tutuyorsa, o zaman köfteler nerde?» **(8.9.1977, Tercüman)**

• TESBİT

Sadık Özarslan

Lisan mes'elesi

Allah'a şükürler olsun ki muharrirlerimiz çoğaldı. Evvelce okuyacak bir şey bulamazken şimdi okumaya vakit bulamıyoruz. Gazetelerimizde, mecmualarımızda kılınç gibi kalemlerimiz var. Kendilerini zevkle okuyor, büyük istifâdeler sağlıyoruz. Çok şükür, kalem bol, Bundan hâdsiz-hesâbsız memnûn olmakla beraber üzüldüğümüz bir noktayı da yazmadan geçemeyeceğim... O da şu: Bazı kıymetli kalemlerimizin kullandıkları kelimeler.. yâni lisân. İşte bu husus bu âciz kardeşinizi dilhûn etmektedir.

Şübhe etmiyorum ki, yazar kardeşlerimizin de çoğu aynen bizim gibi düşünmekte ve fakat bâzı endişelerle hareket etmektedirler. «Günümüz gençliği bizi okumuyor, aydınlar bize iltifât etmiyor. Öyleyse onlara da hitâbedelim, kendimizi onlara da okutalım.» gibi düşüncelere kapılıyorlar. Konuştuğumuz lisânın anlaşılmadığını söyleyenler de elbet mevcûddur. Burada hemen şunu ifade edeyim ki; kardeşlerimizin endişeleri bizce yersizdir. «Bizi anlasınlar...» düşüncesiyle lisânımızı bozmak, köksüz sözcük'leri, köklü kelimelerimize tercih etmek; bir noktada İslâm düşmanlarının oyununa gelmek demektir, mâzî düşmanlarına yeşil ışık yakmak demektir. Ve bir de kendimizi aşağı görmek, şom ağızları kulaklarına kadar güldürmek demektir. Çünkü bizim kelimelerimiz, mânâ incelikleriyle yüklüdür. Bizim kelimelerimizde mâzimizin sesi vardır tarihimiz vardır, bütün haşmetiyle şanlı ecdâdımız vardır. Sözcük'lerin oyunlarına gelmek, kelimelerimizin ve dünyanın yıkılması demektir ki; hiçbir imanlı kardeşimiz buna râzı olamaz. Eserlerinden ziyâdesiyle istifâde ettiğimiz bir kardeşimiz eserlerinden birinde şöyle yazıyor: «Fikrimiz geldiği zaman kelimelerimiz de gelecektir. Şimdi dil üzerinde ısrarla durmaya pek lüzûm yok. Fikirlerine, amma bunun dışındaki fikirlerine tamamen katıldığım bu yazarın bu noktada aldandığını ve yanıldığını söylemek, herhâlde hakkımızdır ki bunda başka mânâlar aranmamalıdır. Bilelim ve unutmayalım ki; biz var isek, fikrimiz de vardır. Neyi müdâfaa ediyoruz aksi halde? Fikrimiz var, hem de dipdiri olarak var ki, işte biz de varız. Öyleyse müdâfaa ettiğimiz fikriyâtımızı, kendi kelimelerimizle dile getirmek mecbûriyet ve mevkiindeyiz. Hiç sanmayın ki; karşı taraftakiler sizleri okumaktadır!.. Üstelik de okursalar, anlarlar. Şimdi onlar bir **Peyâmi Safa'yı**, bir **Necip Fâzıl'ı**, bir **Kadir Mısıroğlu'nu**, bir **Ahmed Selâmî** veya bir **Yılmaz Yalçıner'i** anlamıyorlar mı? Hem nasıl anlıyorlar, bir bilseniz!.. Anlaşılmıyor da **Salâhaddin Eş'den** niçin bahsediliyor öyleyse? Bırakalım bu züğürt tesellîsini.. ve lisânımıza dönerek düşman oyunlarını beraberce bozalım!

İngiliz Max Muller'e bakınız... Diyor ki (Dilbilgisi, Tâhir Necat Gencan, sh. 24.): «Türkçeyi söyleyip yazmak için en ufak bir istek beslememiş olsa dahi bir Türkçe grameri okumak bile gerçek bir zevktir.» Ve devam ediyor: «Bu, öyle bir gramerdir ki, bir billur kovan içinde bal peteklerinin oluşunu nasıl seyredebilirsek onda da düşüncenin iç oluşlarını öyle seyredebiliriz.» Max Muller, bu sözleri bundan seksen-doksan sene evvel söylemiştir. Dursaydı şimdi neler söylerdi, kim bilir? Muharrem Ergin; «Türk Dilbilgisi» adlı eserinde (sh. 139 - 140); kelimelerin gelişi güzel yapılamayacağını söylemekte, kâideye uymanın gerektiğini bildirmektedir. Ayrıca 140 - 144. sâhifelerde; kelime yapmak için şartlara dikkat etmek icâbettiğini yazmakta.. kök ve gövdenin canlı olmasına, yapım eklerine ve yapım şekline dikkatleri çekmektedir.

Demek isteriz ki; nerede bulunursak bulunalım, yolumuzda kat'iyyen tâvîz vermeyelim. Bizim dışımızdakiler sözcük'lerini tutturmak için nasıl direniyorlarsa biz daha fazlasiyle direnmeli; kelimelerimiz üzerinde inâd ve ısrâr etmeli, lisan kal'amızı korumasını bilmeliyiz.

Halid Abdullahoğlu

Dolapdere Caddesi Nu : 134/A
Pangaltı — İSTANBUL

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik ede. sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

DİLDARLAR

Yapı ve Sıhhî Tesisat Malzemeleri

Tersâne Cad. Nu: 29
Tel: 43 62 50 Karaköy - İST.

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

TASAVVUF

Ağlamak

Senin lütfü kereminle bu âleme geldiler; Seninle beraber yaşadılar da seni görmediler, Bilmediler, dediklerini yapmadılar. Seni sevmeleri, yaklaşmaları lâzımdı.

Sözünü dinlemediler.

Bu âlemi bâki sandılar. Ölümü hatırlamadılar. Senden gelip, sana döneceklerini düşünmediler.

Nusret Tura

Evvekkeli «Varlığı yokluk, zengini fakir, ilmi cehil kapısında beklemeli» dememişler. Zıdlar da birbirlerini ayân ederler. Rabbın kulları, kulların rablarını temaşası da böyledir.

Ey sevgili Allahım! Ben makamı âciz de kalıp ağlayayım. Ömrümce ağlayayım. Tâki seni göreyim. Belki bir gün lütfedersin de gönlümü nurunla doldurursun, Beni sen edersin.

Hz. Mevlâna «Buldunsa niçin ağlarsın? İzhâr-ı şâdümâni etmezsin Bulamasınsa niçin ağlarsın? Aramazsan? Buyuruyor. Ben deniz de rabbimi güldürmek için ağlarım. Yazarım, Yine ağlarım. Ama siz de bana bakıp da ağlamayın.» Çünkü ben sizin için de ağlıyorum. Hattâ şu 60 yaşımda bile — Hele seherde — ağlamayı âdet edindim. Evvelce iki mendil yetmez idi. Şimdi bir tanesi yetiyor da kuru yerleri bile kalıyor.

Evet gençliğimde de çok ağlardım. Şimdi bana 65 yaşındaki adam da ağlar mı? Âşık olur mu? demeyin.

Âsıklık vardır. Sonunda maşukluk gelir. Fakat biz şimdi maşukun âşık olduğu sözde âşıklardanız. Günün çok vakti sarhoşum. Fakat sarhoşluğum Mevlânanın Âlem yaradılmazdan evvel ki; üzüm kütüklerinin perde-i hafada bulundukları zaman verilen bir damla öz şarapdadır ki Mevlâna gibi ne yesem, ne içsem sarhoşluğumu tazelemiyor.

Evet kardeşlerim! ağlıyorum. Ve yazıyorum. Çünkü bu beşeriyet hali gelince yaşlarım durunca bir şey yazamıyacağım.

Bu sevinç göz yaşları idi. Şimdi:

Âşık da keder neyler?
Gam halkı cihânındır;
Koyma kadehi elden;
Söz pirî mugânındır.

nağmesi kulağıma, sem-i canıma erişti.

Şimdi dedim ki «Yâ rabbel» âlemin! Bu mahlukatı yarattın Nasıl bir hayat sürdülerse sürdüler kulların. Âdet-i ilâhiyyen mucibince tam son kerteden kulların can verirken sen cemâl-i kibriyanı açarsın. O kul teessürle gözlerini kapar. Eyvah der. Bütün ömrünce Allah demediğine pişman olur. Bu son teessürüdür ki, kıyamete kadar devam eder. Yalvarırken der ki «Allahım! Sen bana damarlarımdan yakın imişsin. Ben ne gafil kul imişim ki benim adım.... göbek adım... soy adım... idi.

Lâ ilâhe illallah diyerek bu âlemi terk, sevdiklerimi de terk, vücuduma sit olan sevgimi terk bu terkleri de ettikten sonra kalan sen imişsin. Bilemedim. Madem ki, benim diyebilecek bir şeyim yokmuş. Topraktan gelip yaradılan ceset yine toprağa girecek ve eriyecek. Orta da kalan ruh da sendendir. «Benim nefhamdır.» diyorsun O da senin demektir ki o da sana dönecek. Şu halde «Benim» diyecek nem vardır? Benim. Sen benim canım, idrâkim, nefham herşeyim olunca asıl adımda «Hak» olacak.

Şu halde ben de sen olmadıkça hiç bir şeymişim.

Böyle olunca nasıl oldu da ben senden bütün bir ömür gafil kaldım. Yârabbi bu kulunu ve buna benzerleri af et. Habibinin ve âşık, sadık, kâmil, ârif kullarının yüzü suyu hürmetine bunları afveyle. Sen Rahmansın, Rahimsin, tevvabsın, gaffarsın, kerimsin.l. ve böyle sonsuz sıfatları olan eşsiz, benzersiz Allahsın. Bizim gibi âciz, âsî, cahil, gafil.. Kullarının kusurlarına bakma, Âşıkların niyazı karşısında senin Afvu Kerem, Lütf-ü merhamet denizin dalgalanır Ey büyük Allahım! Cümlesini affet!..

Ben şu âciz, fakir kulun bile bana geçmişte zulüm yapanları affediyorum. Sen ki âlemleri yaradansın. Varları yok yoktan var edensin. Ne de olsa senin kulunuz. Köleniz.

Analar ki dokuz ay çocuklarını karnlarında taşırlar. Sonra emzirirler uzun seneler köle gibi hizmet ederler. Kabahatlerimizi de affederler.

Babalar ki sabahın erken saatlerinden; akşamın geç vakitlerine kadar çalışıp yorulurlar. Onlar da evlâdlarının kabahatlerini affederler.

Mürşitler uzaktan onların her hareketlerine nigehban olurlar. Uyumazlar, ağlarlar, ellerini sana kaldırıp her seher niyazda bulunurlar.

Tavuklar bile piliçlerini kanatlarının altında himaye ederler. Gagalarının ucundaki yemlerle beslerler. Mürşitler de mânevî gıdalarla gönül evlâtlarını beslerler. Göz hapsine alarak uzaktan da olsa himayelerini kesmezler.

Ey sultanların sultanı Allahım! Bu bilgisiz nankör kullarını da affeyle. Bizim bu yazı ile olan umûmî ricalarımızı da kabul eyle.

Senin Mansur kulun bile elini, ağzını, kulağını, burnunu kesenleri bile son nefesinde af etmedi mi? Hakkından feraget eylemedi mi?

Sen ki rahmetin âlemleri kaplamıştır. Sevgililerinin yüzü suyu hürmetine bu zavallıları affet.

Senin lütf-u kereminle bu âleme geldiler; seni görmediler. Bilmediler, dediklerini yapmadılar. Seni sevmeleri, yaklaşmaları lâzımdı.

Sözünü dinlemediler. Bu âlemi bakî sandılar. Ölümü hatırlamadılar. Senden gelip sana döneceklerini düşünmediler.

Halbuki sen âşıklarına birden âşıklık birden maşukluk neşesi vermişsindir. Bunu da velilere sorup öğrenmediler.

أفضل المؤمنين حسنهم خلقا يوسف

40 HADİS

4

EFTALÜ'L - MÜ'MİNİNE AHSENÜHÜM HULÛKAN.

Hadisi Şerif

Meâl-i âlisi :

Mü'minlerin en faziletlisi ahlâkı en güzel olanıdır.

İSTANBUL
Mefruşat
Mustafa AKDEMİR
Rızapaşa Yokuşu Nu: 27
Tel: 22 03 82 - 26 51 14
İSTANBUL
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

KAMER
Çorap Fabrikası
Yeşildirek, Tarakçı Cafer Ağa Sk. Emekli Han Nu: 10
TEL: 26 59 85 İSTANBUL
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

İsmail Hakkı Demircan
Bilumum İnşaat Malzemesi Depo: Kasımpaşa İskele Cad. Nu: 7 Tel: 49 86 94
İSTANBUL
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

TUĞLU
BATTANİYELERİ
İmalât ve Toptan Satışı
Çakmakçılar Yokuşu
Büyük Yeni Han zemin kat nu: 3 Tel: 22 42 61
İSTANBUL
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

HİSAR mensucat
Döşemelik ve Perdelik kadife sanayii ve ticareti a.ş.
İ.M.Ç. 5 Blok No: 5302
Unkapanı
Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

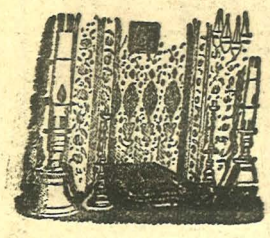

11 ayın sultanı

Peygamberimizin bayram günü...

Bayram günü, nezâfet, süs, giyim ve tam mânâsiyle neşe ve meserret günüdür. Bayramda her zamandan ziyâde vücûdumuzun umûmî temizliğine, tam tuvaletine ihtimam etmek, yeni ve temiz elbise giymek, büyük, küçük herkesi, hattâ dargın bulunduğu kimseleri güler yüz ve tatlı dille karşılamak peygamberimizin sünnetlerinden ve temiz hayatından alınmış medenî örneklerdir. Peygamberimiz her Cuma günü âdeti veçhile, bayram günü de dişlerine, tırnaklarına kadar umum bir temizlik yapar, boy abdesti alarak yıkanırdı. Yeni elbiseler giyib güzel kokular sürünerek bayram namazına giderdi.

Giydiği bayramlık elbiselerden târihin bize haber verdiği kırmızı ve yeşil yollu Yemen kumaşından biçilmiş altlı, üstlü iki kat elbisedir (Fethülbarî).

Peygamberimiz, Ramazan bayramında namazgâha gitmezden önce o gün oruçlu olmadığını bir kaç hurma yemek sûretile gösterir ve hurma sayısının tek olmasına dikkat ederdi. Mescitte bayram namazını kıldırdıktan sonra arka arkaya ve aralarında az bir fâsıla ile iki hutbe irad eder ve bu hutbelerinde o günün millî ihtiyaçlarını birer birer sayar dökerdi. Bu vesile ile de cemâatten iâne toplanırdı. Müşkül zamanlarda kadınların gerdanlık, bilezik gibi en kıymetli ziynetlerini verdikleri görülmüştür (Buhârî).

Bütün bu dinî ve millî vazifeler bittikten sonra hânei saâdete gelirdi. Gidiş ve dönüş yollarını ayrı ayrı intihap ederek halkın bayramlaşmasını kolaylaştırırdı. Bütün bu tebrikleri neşe ve sürur içinde kabul ederdi. Peygamberimizin bu neşe ve meserretini, âteşin şâirlerinden Kâb bir neşidesinde tasvir ederek: «Hazretimiz gülümsedikçe mübârek yüzü şimşek çakar gibi nur saçardı» diyor (Buhârî).

Peygamberimizin bu neşeli hayâtı bayram boyunca âile içinde de bu sûretle devam ederdi.

Hazreti Âişe der ki: Bir bayram Habeşliler mescidde harbelerle kılıç kalkan oyunu oynuyorlardı. Hazreti Ömer bunları menetmek istemişti. Resûlü Ekrem Hz. Ömer'e: «Bırak şunları oynasınlar» buyurdu. Habeşlileri de: «Oyununuza devam ediniz, iyi oynayınız!» diye teşvik buyurdu. Sonra beni de götürüb seyrettirdi (Buhari).

Ve Dersaâdet'te Bayram

İyd-i fıtır Ramazan bayramı dediğimiz bu Şeker Bayramı da Ramazan ayının ispat edildiği gibi ispat edilir.

Ramazan ayı hilâlin görülmesine göre bazan otuz, bazan yirmi dokuz olur. Ramazanın yirmi yedisinde yani Kadir gecesinden sonra geçen iki üç gün büyükler ve çocuklar için heyecanlı günlerdir.

Bayramlık esvaplar tedarik edilir, kunduralar alınır, çamaşırlar hazırlanır, kız erkek bütün çocuklar bayramlıklarını giyinip kuşanmak için bayram davulunu beklerler. Mini miniler ise kunduralarını ve daha başka bayramlık cici bicilerini baş ucuna koyup uyurlar.

Ekseriya bayram, arife günü akşam ezanından sonra ilân edilir. Ramazanın ilk gecesinde olduğu gibi bayramı müjdeliyen davul sesleri çocuklarla beraber büyükleri de ruhanî bir sevinç içinde heyecana getirir. O millî, dini sevinçli günlerin müjdecisi olan davulun

Dan danada dan danada dan dan Dan danada dan danada dan dan sedası memleketin ufuklarında gürlerken gönüllerde ne yüce ve kutsal hatıralar gelip geçemezdi!

HACI ABDURRAHMAN BEŞİKÇİ MAHDUMLARI KİTABEVİ

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve Müşterilerimizin Ramazan Bayramı'nı tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Çarşıcamii Karşısı No: 13

Tel. : 1512 - 2718'den TRABZON

Şadol Boya Sanâyii

Kemal Şadoğlu

Fermeneciler Caddesi
Nu : 76-78
İSTANBUL

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

BİRADLI

Rostfrei

Madenî
Mutfak Eşyâ Sanâyii

SITKI BİRADLI

Süleymaniye Siyavuşpaşa Sk. Melek İşhanı Nu: 57
İSTANBUL TEL : 28 51 55

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

OTO FREN

Bilumum fren balataları toptan satışı ve çakılması

İsmail Abdullahoğlu

Oto Sanâyi Sitesi B Blok
Nu: 66 Tel: 64 39 12
4. Levent - İSTANBUL

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

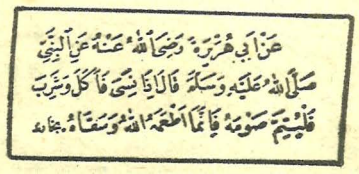

Ebû Hüreyre radiyallahü anhten Nebî (S.A.) in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir :

Sâim, oruçlu olduğunu unutarak yer, içerse (sakın) orucunu (bozmasın) tamamlasın! Çünkü sâime Allah yedirmiş içirmiştir.

Buharî

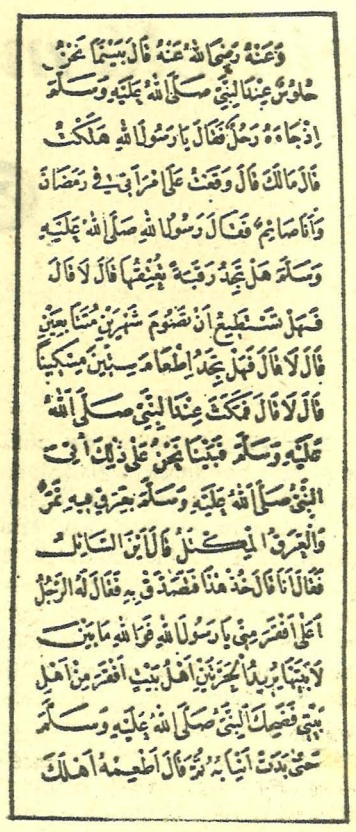

Yine Ebû Hüreyre radiyallahü anhten şöyle dediği rivâyet edilmiştir:

Biz bir defa Nebî sallallahü aleyhi vesellem'in huzurunda otururken birisi geldi ve:

— Yâ Rasûlellah: (Öldüm) diye halinden yakındı. Rasûlüllah:

— Sana ne oldu ki? diye sordu. O kimse:

— Yâ Rasûlellah oruçlu iken zevceme yaklaştım, cevabında bulundu. Rasûlüllah:

— Azâd edecek bir köle bulabilir misin buyurdu. Sâil:

— Bulamam, dedi. Rasûlellah:

— Öyle ise iki ay zincirleme oruç tutmağa gücün yeter mi? diye sordu. Sâil:

— Gücüm yetmez dedi. Rasûlüllah:

— Altmış yoksulu da doyurmak yolunu bulamaz mısın? buyurdu. Sâil:

— Hayır bulamam dedi. Ve Ebû Hüreyrenin rivâyetine göre Huzuru Risâlette tevakkuf etti. Biz de ne olacağına intizar etmekte iken Nebî (S.A), içi hurma dolu ve râvînin (miktel) dediği (15 sa' istiab eden) bir zenbil getirdi. Rasûlüllah:

— Hani sâil nerededir? buyurdu. Sâil:

— Benim diye (ayağa kalktı) Rasûlüllah:

— Bu hurmayı al yoksullara sadaka et buyurdu. Sâil:

— Benden fakir bir yoksula mı vereceğim yâ Rasûlellah: Allaha yemin ederim ki Medînenin kara taşlı iki nahiyesi arasında benim âilemden daha fakir bir âile yoktur dedi. Bunun üzerine Nebî (S.A.) dişleri görülünceye kadar güldü. Sonra da sâile:

— Haydi bu hurmayı (al) ailene yedir! buyurdu.

Buharî

TÜRKÇE'YE SÛİKASD

İSLÂMA SÛİKASDİN BİR CÜZ'ÜDÜR...

Lisan inkılâbında cühelâ mârifetleri

②

Kadir Mısıroğlu

Bazı vilâyet isimleri de mâzilerini tedâî ettiren şekilleri mantıksız bir sûrette bozularak değiştirilmiştir. Meselâ **«El-Aziz»**.. Bu vilâyetin asıl adı **«Mâmuratü'l-Aziz»** idi. Sultan Aziz Merhum Diyarbekir vilâyetinin bir kısmını imar ederek eski **«Harput»** kasabasının merkez ittihazı sûretiyle vilâyet hâline getirmişti. Bu sebeple bu yeni vilâyete Sultan Aiz'in imar ettiği yer mânâsına olmak üzere **«Mâmuratü'l-Aziz»** denmişti Bu kelime, telâffuz güçlüğünden dolayı **«El-Aziz»** şeklinde yerleşmiş ve devam etmekte idi. Lisan inkılâbı başladığı hangâmede bu güzel ve tarihî kelime de budanmış ve **«Elâzığ»** hâline getirilmiştir. Güya bu sûretle kelime Türkçeleşmiş imiş... Neden mi? Türkçede **«Azık»** kelimesi var ya, işte onun başına memleket mânâsına gelen **«il»** veya **«el»** eki getirilerek **«Elâzığ»** yapılıvermiş. Şu mânâ ile o mahallin ne alâkası bulunduğunu ve buradaki **«el»** ekinin eski **«El-Aziz»** in başındaki arapça **«el»** harf-i târifinden başka birşey olduğunu ispat etmenin imkânsızlığı meydandadır. Yemeği (azığı) olmayan bir memleket mi var ki, burası yemek memleketi diye adlandırılmış bulunsun.

Hakikatte **«El-Aziz»** ile **«Elâzığ»** arasındaki telâffuz yakınlığına bakılırsa bunun mahallin başka bir husûsiyetinden hareketle ortaya konulmuş yeni bir kelimeden ziyâde, sırf eskiyi bozmak fakat bu arada da onun yerine kolayca ikame edilebilecek hafif farklı bir kelime bulmak arzusunun eseri olduğu kolayca anlaşılır. Yoksa telâffuz itibariyle eskisine nazaran büsbütün başka bir kelime bulmak elbette mümkündü.

Bunun diğer bir misâli de bizim asırların eseri olan **«Diyarbekir»** yazılıp okunan meşhur kelimemizin başına gelenlerdir. Bu kelime de İslâmiyetten evvel Arapların **«Bekr İbni Vâil Kabilesi»** tarafından te'sis edildiği için **«Diyar-ı Bekr»** yani Bekr Kabilesi'nin şehri mânâsına olduğu gerçeği unutularak sanki o mahalde bakır varmış gibi **«Bekr»** **«bakır»**a tahvil edilerek **«Diyarbakır»** kelimesi icad edilmiş. Şimdi bu kelime türkçeleşmiş mi oldu?!. Peki a devrimbaz, şu **«Diyâr»** kelimesinin Türkçe olmadığı, bunun Arapça yuva, ev mânâsındaki **«dâr»** ın cem'i bulunduğunu hiç düşünmedin mi?!.

Evvelce bir vesile ile temas etmiş bulunduğumuz üzere bu yer adlarını türkçeleştirmek (!..) hevesleriyle tarihî isminden mahrum edilen mahallerden biri de bugünkü **«Bakırköy»**dür. İnkılâba kadar özbeöz Türkçe olarak **«Makriköy»** yani Macarların köyü adıyla anılan bu şirin İstanbul kasabası da, inkılâb yobazlarının zulüm ve tasallutuna mâruz kalarak hiç bir alâkası bulunmayan bakıra izâfe edilir olmuştur. Aynı şekildeki Ankara'daki **«Etimesgut»** adı aslında ilk fetih hareketlerine öncülük edenlerden **«Âhi Mes'ud»** un adıyla anılmakta iken hititçilik modasına kurban edilerek bu acâib şekle sokulmuştur.

Misaller saymak ve anlatmakla bitmez. Ancak şu zikrettiklerimiz bile lisan inkılâbının yer adlarını değiştirirken o yeri tarihî bağlarından koparmak ve oraya terihin hediyesi olan isimleri bertaraf etmek maksadından başka bir gâye takip edilmediğini isbata kâfidir sanırız.

(Devamı var)

İSLÂM YAZISINA DAİR

Lâtin Harfleri ve neticesi

Sadık ALBAYRAK

③

1910 tarihlerinde Arnavutluk'ta bulunan ulemâ ve halk Lâtin harflerinin öğrenilmesi hakkında gerekli tedbirin alınması için gönderdikleri istidâda (dilekçede) şöyle diyorlardı:

«Huzuru Muallâ-yı Meşîhatpenâhiye,

Marûzu kemterleridir.

Dikkat edilmesi gereken dinî meseleler ile fetva istemekle alâkalı işler için bütün Ümmet-i Muhammed'in tek hüracaat yeri Şeyhülislamlık Makamı'dır ki, bugün bu yüce makam eşsiz cömert vücudları ile baştanbaşa süslenmiş bulunmakla sevinç ve iftihar duymaktayız. Binaenaleyh dinî işler için fakirlere (!) müracaat, diyanetin icaplarındandır. Matbuat sayfalarında kendileri tarafından müşâhade edilmiştir ki, Meşrûtiyet'in ilânı ile beraber lisan serbestisine istinatla Arab ve Garb (Batı) harflerinin seçiminde Arnavutların ihtilâfları vehâmet derecesine vardıkça varmaktadır. Arnavut lisanının şu sırada «Milli Harfler» adı takınan «Latin Harfler» ile yapılmasını arzu edenlerin bazısı hariç olmak üzere ekserisi maksadlarının başka bir sûretle arayan eski devrin hatıralarıdır. Lâtin harflerin intihab ve kabûlü mahzurdan sâlim olmadığı gibi diyaneten de mazarratı büyük neticesi de gâyet vehimdir. Tiran'daki nüfus çokluğuna göre ancak yüz-yüzellisi lâtin harfleri ile aldanmış olup geri kalanı mukaddes Arap harflerini tercih ve ihtiyar etmişler ve hatta rüştiye (orta) mektebindeki talebeler de Arnavutçayı garbî harflerle öğrenmekte bulunmuşlardır. O halde istikbâl ve diyanet bakımından encamı (sonu) zararlı ve vehâmetli olan lâtin harflerinin reddi ile Osmanlılığın devamının muhafazası için arabî harflerin kabûlü emrindeki (işindeki) çalışma ve umûmî müracaatımıza sığınılacak Şeyhülislâmlıkların yardımlarının gösterilmesi Allah rızası ve Peygamberin ruhaniyeti için diyanet - perver inâyetlerinden istidâ olunmaktadır.»

28 Şubat 1325/1910
Tiran Müftüsü
(Mühür: Musa Kazım) ve
ulemâ ile meşâyihten 23 kişinin imzası

Bu istidâ (dilekçe) nin arkasına verilen meşruhatta ise şöyle deniliyordu: **«Rüştiye (orta) mektebinde lâtin harfleri talim edilmekte olduğundan dinî zararlarından dolayı yasaklanması Tiran Müftüsü ile ulemâ ve meşâyihi tarafından 23 mührü ihtiva eden yazı da istenmiş ve bu harflerin çocuklara öğretilmesi gayr-ı meşru' ve zararlı bulunmuş olduğundan böyle bir durum olmuşsa büyük bir ehemmiyetle yasaklanmasına dair Maarif Nezareti'ne tezkere ve çocuklara lâtin harflerinin öğretilmesinin men'i hakkında vârid olan yazıları üzerine Maarif Nezaretine gereken tavsiyelerin yapıldığının Tiran Müftüsü'ne cevap olarak yazı yazılması. 19 Rebiulevvel 1328.»**

(1) Tiran Müftüsü Musa Kazım Efendi ile 23 kişinin imzasını havi istida için Bab-ı Fetvâ Tahrirat Kalemi, Karton: 5, Dosyo Nu. 897

Oto Mazot

Pangaltı Dolapdere
Caddesi No: 178-180
İSTANBUL

Bütün müslümanların;
dost, akraba ve
müşterilerimizin
mübârek Ramazan
Bayramı'nı tebrik eder
sıhhat ve selâmetler
niyâz ederiz.

Uğurlu Kuyumcu

SABRİ ÖZPALA

Kapalıçarşı, Kuyumcular
Cad. 69-71 . TEL : 27 56 61

Bütün müslümanların;
dost, akraba ve
müşterilerimizin
mübârek Ramazan
Bayramı'nı tebrik eder
sıhhat ve selâmetler
niyâz ederiz.

ŞAFAK ZÜCCACİYE
İbrahim Kılıçkaya
Her türlü mutfak eşyaları Hediyelik
eşya ve Avize çeşitleri
Ardahan Çarşısı No. 40 ÜSKÜDAR/İST

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

KOÇALLAR TİCARET KOLL. ŞTİ.

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve
Müşterilerimizin Ramazan Bayramı'nı
tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.
M E R K E Z :
Unkapanı, Yeni Gıda Sitesi 11 ci Sok. No. 155 - 156
Telefon : 26 87 12 - 22 55 77

ADESE
MEHMED SAFFET

(...16. Sayfamızda)

da göz yaşı döken mü'minîn ve'l müslimât, böylece Ramazan hesâbını, bayramda oruç tutup **HARAM** işliyerek yani farzı terkedip Allah'a isyân etmiş olarak kapayacak...

Allah ve Rasûlü'nün emri yerine, lâik rejimin takvimlerine ittiba' edildiği için...

«Şeriat-ı Garra-yı Ahmediyye (Aleyhisselam) mu'cibince **rü'yet-i hilâl** esasdır» diyebilmekden âciz bir diyânet dâiresine, şuursuzca âhenk belirtildiği için..

«Mukaddes ve muazzez Şeriat icâbı **hilâlin rü'yeti esasdır»** diyebilmekten âciz, bazı müftü, imam v.s. nin, kalb gönül ve beyinlerini diyânetin ta'mimlerine kapıkulu etdikleri için...

Dünyâda eşi görülmiyen bir rezâlet ki, kimsede ne bîr ses, ne bir hassasiyet, ne bir fıkr sancısı.. Herkes hâlinden memnun gibi susmuş, pısmış, ve sanki **«herkesin başına gelen felâket benim de başıma gelirse eyvallah!»** dercesine, üstümüzde ölü toprağı...

Bütün İslâm âlemi **Çarşamba** günü bayram edip bayram namazı kılarken; Türkiye'de **HARAM** işlenecek, oruç tutulacak, bayram namazı güme gidecek, ve bir müftü bir imam da çıkıp, **«bozun oruçlarınızı, bırakın şeytanlaşmayı, hazır olun biraz sonra bayram namazı kılmaya!.»** diyerek, eser-i celâdet ve hassasiyet-i şer'î ile gürleyip, Allah ve Rasûlüne itaat ve ittibâ'nın şerefini muhitına aşkedemiyecek...

Ve lâik bir rejime bunca teslimiyetden sonra, kurtuluş reçeteleri...

Çarşamba sabahı, dileyen imam İslâm âlemine ittibâen bilfarz bayram namazını kıldırsa, cezâ kânûnu hangi maddesiyle bu işe burnunu sokabilir? Dînî inancı **«rü'yet-i hilâl esasdır»** diyen bir imama kim karışırsa, evvelâ o, babayasayı çiğnemiş olur..

Bir Ramazan sonunda

(Başlarafı 6. Sayfamızda)

rinde yaşadığı ve «vatanım» dediği kendi nöbet yerinde dahi İslâm dışı düzenlerin vatan, devlet ve millet anlayışlarının zebûnu olmuş bir şekilde, gaflet uykusundadır

Halbuki müslüman bütün dünyayı kalbine sığdırabilen insandır. Ramazanın sona erdiği şu günlerde cihanşümûl inancının bir muhâsebe ve murakebesini yapacak olsa, Asmara'da, Ogaden'de, Moro'da, Filistin'de, Keşmir'de, Kırımda, Türkistan'da, Kıbrıs'da, Balkanlarda müslümanların açıkça ezildikleri yerlerde kalbine sokulan kurşunlardan haberdâr olması gerektiği gibi; İslâm inancını reddeden laik veya -güya- İslâm devletlerindeki kardeşlerinin ruhlarının katledilişinin acısını da yüreğinde duyabilmelidir. Müslüman, sadece ferd olarak değil devlet olarak da İslâmlaşmadıkça esaretten kurtulamıyacağını; esir ve devletsiz yaşamanın kendisi için en büyük zillet olduğunu bilmek ve engelleri yıkmak için mücadele vermekle mükelleftir.

Bu duygular içinde, bütün okuyucularıma kutlu Ramazan Bayramı vesilesiyle tebriklerimi sunar, her bayramımızın dünya müslümanları ve doğuştan İslâm fıtratında olan bütün insanların kurtuluşu için yeni bir ileri merhale noktası olmasını Yüce Mevlâ'dan niyaz ederim.

Yahya Kiğılı

Sultanhamam
İSTANBUL

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

GERÇEK
Demir-Hırdavat

Yahya ve Rahmi BİLGİN

Prof. Cemil Bilsel Cad. 3
Kapılı Selâmet Han Nu: 107
Eminönü-İST. Tel: 28 36 08

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Şebil Yayınevi

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

UKAZ
DAĞITIM

ALPTEKİN
KONFEKSİYON
ELBİSE
PARDESÜ
İMAL ve TOPTAN
OSMAN ALPTEKİN
Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No.26
Telefon: 27 53 52 İST.

Mübarek Ramazan Bayramı'nın tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

VANLIOĞLU TİCARET
ARSA OFİSİ
MAHMUT VANLIOĞLU
Tel.21 02 60-25 71 74

Vanlıoğlu Ticaret Arsa Ofisi

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Gaziosmanpaşa Arnavutköyü'nde tonamı
9.800 T.L. 120 metrekarelik arsa ar

NOT : Cumartesi ve Pazar günleri saat 10.00'da servisimiz emrinizdedir.

ADRES/ Fatih, Malta Fevzipaşa Cad. No : 36 Tel : 21 02 60 İSTANBUL

AYDINLI
Kavurmacı Kardeşler

Manifatura-Konfeksiyon
Fevzipaşa Cad. Nu: 85
Fatih-İSTANBUL
Tel: 21 32 28 - 23 65 21

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübârek Ramazan Bayramı'nı tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

ADESE
MEHMED SAFFET

Bayram mı, bal gibi harama batmak mı?

Türkiye'de hangi gün Ramazan başlar, hangi gün bayram yapılır, bu mes'ele oldu çıkdı. Bütün İslâm âlemi ve birçok Türkiyeli müslüman, Ramazanı 15 Ağustosta başlatırken; birçok kişi de, yalnız Türkiye'de 16 Ağustos günü oruca başladı.. Zîrâ İslâm âlemi, Şerîatımızın emretdiği gibi **rü'yet-i hilâli** esas alıp, 14 Ağustos pazar akşamı Ramazan hilâlinin görüldüğünü, radyolarla bütün dünyâya ilân etmişlerdir. 16 Ağustos salı günü oruca başlayan Türkiye müslümanları ise, milâdi takvimleri hazırlayanlarla rasathâne müdürlüklerine ittiba' etmiş olarak İslâm âleminden bir gün sonra oruca başlamışlar; ve böylece de Ramazanın ilk gününü oruçsuz geçirmişlerdir.

Bazı rasathâne müdürlüklerinde ise, itimâd etdiğimiz ehl-i sünnet hocaların hesabları önünde bocalayıp perişan olan yüksek hesâb mütehassısları makam sâhibidirler!. Toplama çıkarmalarda bile yanlışlıkları sâbit olan bu yüksek mütehassısların hataları, her sene tevâlî edip gidiyor... Bu yanlış hesablı takvimlere atf-ı nazar edilirse, meselâ milâdî 2500 senesinde bile Ramazan ayının hangi güne müsâdif olacağı şimdiden ma'lûmdur!.. Tabii Ramazanın ne gün başlayacağı belli olunca, bayramların gününe ve saatine kadar her şeyin de bilinir olacağından şübhe edilemez!.

Ramazan ayına bu sene de ilk günü oruçsuz girildiğini anladık; fakat bayram ne gün yapılacakdır?.. Lâik rejimin rasathâne müdürlükleri **«oruç tut!»** deyince oruç tutulacak, **«bayram yap!»** deyince de bayram yapılacaksa, Allah Rasûlünün (Aleyhisselâmın) **rü'yet'i hilâl esasdır** buyurmaları ne olacak?.. Bugüne kadar koskoca İslâm milletinin **hilâlin rü'yetini esas alarak** oruç tutup bayram yaptıkları da inkâr edilemiyeceğine göre..

Doğrusunu isterseniz bir rezâlet ki, almış başını gider, ne arayan vardır ve ne de soran.. Çünkü cümhûriyet imamı ve müftüsü efendiler hallerinden memnundurlar. Diyânetin ta'mimleri onların her işini halle kafi, vâfîdir. Ancak şöyle medenî cesâret sâhibi bir müftü çıksa da, resmî bir yazı ile, rasathânenin birinden Ramazan ve Şevval hilâllerinin ne zaman görüldüğüne dâir bilgi ricâ etse... Ne olur, kıyâmet mi kopar?. Bu bilgiyi vereceklerin şehâdetleri amel etmek için ne kadar makbûl olur, bu, bahs-i diğer... Ama şu rasathânelerin hesabları ile, gökyüzünde gördükleri şeyler, aynı mı, ayrı mı?

Eğer rasathânenin gösterdiği netice ile amel etmek fırsatı da kaçırılmasın denirse, şehâdeti mûteber olacak iki müslim de hilâlin müşâhedesine iştirâk etdirilip, mes'ele de böylece kökünden halledilemez mi?.. Yâhut iki müftü, iftar ziyâfetine gidip gelmek kadarcık bir zahmeti, bir rasathâneye hilâl müşâhedesi için ihtiyâr etseler, fenâ mı olur?.. Sonra Ramazanın ilk günü ile bayram gününün tesbiti, iftara yetişmekden pekçok mühim olsa gerek!.. Ramazanın ilk gününü oruçsuz, bayramın ilk gününü de haram olmasına rağmen oruçlu geçirecek olan milyonlarca müslümanın bu elîm manzarasının mes'ûliyetini, hangi müftü efendi üzerinden sıyırıp atabilecekdir?

Müftü efendileri, diyânet denilen ve lâik rejimin bir umum müdürlüğü ayarında duran dâireye ittiba' edip de onun ta'mimlerine inkıyâd eylemek, mes'uliyetden kurtarabilir mi?

Başta diyânet reisi olmak üzere bütün müftüleri ve imamları, ancak ve ancak mukaddes ve muazzez Şerîata ittibâ,' hem de bilâ kayd ü şart ittiba' mes'uliyetden kurtarabilir...

Türkiye'de bu sene Ramazan Bayramı ise 15 Eylül Perşembe günü yapılırken, topyekûn İslâm âleminin ise aynı gün bayram yapması imkânsızdır. Zira 31 gün oruç tutulmuş olur. Kamerî ayların ya 29 yahut 30 gün geldiği de cümleye ma'lûmdur. Bildiğimiz şu ki, Türkiye'deki müslümanlar İslâm âlemine göre bayramda oruç tutmuş; ve böylece de bir güzel haram işlemiş olacaklardır. Zirâ İslâm âlemi 15 Ağustos pazartesi günü oruca başladıklarına göre, Ramazan da Kamerî ay olarak en fazla 30 gün olacağından, bu sene İslâm Âlemi en geç 14 Eylül 1977 Çarşamba günü bayramın birinci gününü idrâk edecek demekdir. Türkiye Cümhûriyetinde ise bu Çarşamba günü, takvimlere göre «arafe» günü olup, bayramın birinci günü perşembe günüdür!...

29 gün oruç tutup, Câmilerde dâvûdî sesli bülbül hafızlar önünde gaşyolan, câmi kürsülerinde o aslanlar gibi kükreyen vâizler karşısın-

(Devam 15. Sayfada)

UKAZ

TEŞEKKÜR

Hatırlayacaksınız, söze «adımız UKAZ. Dağıtım Şirketiyiz. Vazifemiz Sebil'imizi okuyucusuna ulaştırmak..» diye girmiştik. Sonra da vazifemizi yaparken «ulaşamadığımız yurd köşeleri» ni ilân etmiş ve «Kimse yok mu?...» buralarda, bize yardımcı olacak.. diye sormuştuk.

Sesimiz geniş akisler yaptı.

«Kimse yok mu?» ne demek, bir çığ gibi cevab aldık:

«— Bizler buradayız!...»

Okuyucularımız genç ihtiyar bir ağızdan âdeta böyle cevab verdiler. Herbirine tek tek şükranlarımızı arzettik. Fakat bir de Sebil'imizden alenî şükran borcumuz vardı. Şimdi onu eda ediyoruz. Davetimize alâka gösteren kardeşlerimiz, sağolunuz, varolunuz. kalbî şükranlarımızı arzederiz

Sebil

herşey hak için
Haftalık tarafsız siyâsî edebî tarihi gazete
Yıl: 2 SAYI: 90 BEŞ LİRA
Sâhib ve Başyazarı: KADİR MISIROĞLU
İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
Nu: 204 - 207 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
Posta Çeki Numarası: 97446
Dizgi Sebil Mat Baskı: Fazilet Mat.
Umûmî Tevziat: UKAZ

سبيل
الكل في سبيل الحق
جريدة أسبوعية، سياسية مستقلة، تاريخية أدبية
ص.ب: ٨٠٨ استانبول - تركيه

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical,
Political and Literary Weekly
P.O. BOX 808 İstanbul/TURKEY
Representative of Germany
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Ekbert Str. 24
Postscheckonto Nr. 37938 — 300 Hannover
Phone · 0531 - 85033